

Parlamentdə boş qalan yerlər

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Milli Məclisinin deputatı Eldəniz Səlimovun səlahiyyətlərinə xitam verildi və o, istintaqa cəlb edildi. Bununla da artıq parlamentdə 6 deputat yeri boş qalır. Beləliklə, parlamentdə boş qalan deputat yerlərinin qanunvericiliyə əsasən necə doldurulması məsələsi gündəmə gəlir. Hafta.az hüquqşünas və siyasətçilərlə açıq qalan bu suala aydınlıq gətirməyə çalışıb. Maraqlıdır, məlum fakta əsasən Parlamentə seçkilər nə vaxt keçirilə bilər? MSK boş qalan yerlərə seçkilərin keçirilməsini nəzərdə tuturmu?

“Parlamentin yenilənmə qərarını MSK vermir, amma boş qalan yerlər üzrə qərar verməlidir

■ Hüquqşünas Ələsgər Məmmədli hafta.az-a açıqlamasında bildirib ki, parlament seçkiləri zamanı hansısa dairələrdə yerlər boş qalıbsa, həmin yerlərin doldurulması üçün əlavə seçkilərin keçirilməsi tələb olunur. “İlyarımdan çox vaxtdır ki, MSK bu məsələ ilə bağlı yeni seçkilərin keçirilməsini təyin etmədi. Daha sonra davranış qaydalarını pozduqlarına görə ardıcıl olaraq bir neçə deputat yeri boşaldı. Təbii ki, boş qalan yerlər Milli Məclisin qərarvermə prosesinə təsir etmir. Parlament nəticə etibarilə maksimum 95 səsle, digər hallarda isə 83 və ya 63 səsle qərar qəbul edə bilər. Yeni hazırkı say tərkibli parlamentin funksionallığına təsir etmədiyi üçün seçkilərin keçirilməsinə ehtiyac duyulmur. Orta hesabla deputatın 40-50 min seçicisi varsa, yarım milyona yaxın əhali Milli Məclisdə təmsilçisiz qalmış olur”. Hüquqşünas bildirir ki, demokratik cəmiyyətlərdə insanların sözünü çatdırmaq baxımından boş qalan deputat yerləri problem kimi qəbul oluna bilər. “Düzdür, parlamentin yenilənmə qərarını MSK vermir, amma boş qalan yerlər üzrə qərarı olmalıdır. Yəqin ki, MSK bu istiqamətdə düşünüb longimədən məsələni həll etməli, dairələr üzrə seçkiləri müəyyən etməlidir. Prosesi ona uyğun şəkildə də yekunlaşmalıdır”.

■ Milli Məclisin İntizam Komissiyasının sədr müavini Fəzail Ağamalı bildirir ki, MSK seçkinin keçirilməsi ilə bağlı qərarını verir, gününü təyin edir, ondan sonra da müvafiq qaydalara və Seçki Məcəlləsinin müddəalarına uyğun olaraq vətəndaşlar öz namizədliyini irəli sürür. Müəyyən dövrdən sonra artıq təbliğat-təşviqat işləri başlayır, sonra səsvermə və sonda nəticə bəlli olur. F. Ağamalı bir deputatın etik, davranış qaydalarına əməl etmədiyinə görə, Milli Məclisin nüfuzuna xələl gəlməsi ilə bağlı yanaşmalarla razılaşmadığını deyir. “Bir nəfər deputatın qeyri-etik davranışı öz fəaliyyəti ilə ciddi işlər ortaya qoyan Milli Məclisin nüfuzuna zərər gətirə bilməz. Mən heç cür qəbul edə bilmərəm ki, bir nəfərə görə Milli Məclis nüfuzdan düşsün. Bilirik ki, bu yaxınlarda və yaxud bir il öncə dövlət strukturlarında çalışan vəzifəli şəxslər korrupsiya və rüşvətə görə həbs edilib, bəzələrində cinayət işi, həbs-qəti imkan tədbiri görüldü və cəzalarını aldılar. Bu hal eyni zamanda ayrı-ayrı nazirliklərdə də baş verdi. Bu gün ən müxtəlif strukturlarda bu və buna bənzər faktlar olur. Belə hallar bütövlükdə həmin qurumun işinə kölgə sala bilməz. Yeni o bir nəfər kimdir ki, onun fəaliyyəti kifayət qədər ciddi bir qurumun nüfuzuna kölgə salsın. Mən bu yanaşma ilə razı deyiləm və çıxışlarımda da bunu bildirmişəm. Hər kəs, hər bir vətəndaş öz davranışına görə qanun qarşısında cavab verir. Milli Məclis burada nə edib ki? Əgər Milli Məclis bütövlükdə dövlətin bir qolu olaraq ciddi xətalara yol versəydi, onda belə söyləmək olardı. Bir nəfər dava edib, öz seçicisini döyüb, söyüb. Həmin seçici də Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşı olub və buna görə cəzasını da aldı, artıq ona qarşı həbs tədbiri seçildi. İstintaq aparılacaq, araşdırılacaq və insidentdə adıçəkilən deputatın, yaxud polislin nə dərəcədə günahkar, yaxud haqlı olduğu müəyyən olunacaq. Təbii ki, bunların hamısı istintaqın

“Kimsə mandat əldə edib, “burda mənəm, Bağdadda kor xəlifə” düşüncəsi ilə fəaliyyət göstərsə, çox böyük səhvə yol verir

predmetidir”. O, insidentdə adıçəkilən Eldəniz Səlimovun bütün platformalarda özünü aktiv bir deputat kimi göstərə bilmədiyini deyərək, belələri “Milli Məclisin işinə kölgə salır” fikirlərini qərəzli, qeyri-obyektiv yanaşma kimi dəyərləndirib. Deputat qeyri-etik davranış qaydaları ilə gündəmə gələn deputatların sayəsində az qala Milli Məclisin buraxılması və yaxud məsələnin referendumda müzakirəyə çıxarılması ilə bağlı səslənən fikirlərə də birmənalı yanaşmayıb. “Deyirlər ki, Milli Məclis buraxılmalıdır. Adama sual verərlər ki, nəyə görə buraxılmalıdır?.. Milli Məclis bu gün öz işini yüksək səviyyədə görür, qanunlar qəbul edir, siyasi proseslərdə fəal iştirak edir. 44 günlük müharibədə hər bir millət vəkil müharibənin içərisində oldu. Siz jurnalistlərlə bərabər o müharibədə gecəmiş-gündüzümüz oldumu?! Hər birimiz öz imkanlarımız daxilində cəmiyyətin elitar siyasi kesimi olmaq şərti ilə mübarizə apardıq. Müharibə zəfərlə qurtardı. ■ Bundan sonra Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova İtaliyaya və digər ölkələrə etdiyi səfərlərdə ən yüksək səviyyələrdə görüşlər keçirdi. Azərbaycanın beynəlxalq siyasi əlaqələrinin inkişafı ilə bağlı ciddi addımlar atıldı. ▶ Səf. 5

MÜSAHİB

Zəngəzur dəhlizinin iqtisadi perspektivi çox yüksəkdir

Fatma Yıldırım, Milli Məclisin deputatı

Ermənistanın Azərbaycanla sərhəddə atəşkəsi pozması və paralel şəkildə beynəlxalq təşkilatların məsələyə ikili yanaşmaları davam edir. Belə bir gərgin durumda Azərbaycan imza atdığı beynəlxalq layihələrlə öz mövqeyini necə qoruya bilər. Milli Məclisin deputatı Fatma Yıldırım bu və digər məsələlərlə bağlı hafta.az-a müsahibəsində maraqlı nüanslara toxunub.

Ərazilərin bərpası böyük maliyyə vəsaiti və resursların səfərbərliyini tələb edən bir prosesdir

▶ Səf. 2

MÜSAHİB

Tofiq Zülfüqarov, Azərbaycanın sabiq xarici işlər naziri

■ Rus sülhməramlılarına toponimlərimizin siyahısını verməliyik...
■ İnanmıram ki, Jirinovski hansısa təlimat əsasında həddini aşıb...
■ Rusiya bizdən xahiş edib ki, Ermənistan sərhədlərinin müəyyənləşməsi məsələsində bir az vaxt verək... ▶ Səf. 3

GÜNÜN FOTOSU...

Yardımlıda meşə zolağında yanğının söndürülməsi əməliyyatları...

GÜNÜN SİTATI

“Həqiqətən, dağıdılmış kəndləri, hətta bütöv bir şəhərin xarabalığa çevrildiyini görmək çox təsirləndirici idi

Karol Büro-Bonnar, Fransa Milli Assambleyasının deputatı

KARİKATURA

Bütün savaşlarda çiyin-çiyinəyik. Qardaşlıq bu deməkdir!..

“Ermənilərdən də təhlükəli onlara vəd verənlərdir

Elman Məmmədov, Milli Məclisin deputatı

Bu xəbərlər Xocalının bütövlükdə Azərbaycanın nəzarətinə keçməsinin çox da uzaqda olmadığını göstərir. ▶ Səf. 3

STATİSTİKA

■ 2021-ci ilin I yarımili arzında ölkədə Milli Ödəniş Sistemi (AZİPS, XÖHK) vasitəsilə aparılan ödəniş əməliyyatlarının ümumi həcmi 98,5 mlrd. manat, sayı isə 35,5 mln. ədəd təşkil edib. Milli Ödəniş Sisteminin əsas komponentləri olan iri və təcili ödənişlər üzrə Real Vaxt Rejimində Banklararası Hesablaşmalar Sistemi (AZİPS) üzrə keçən ödənişlərin sayı 471 min ədəd, həcmi 83,2 mlrd. manat, xırda və daim təkrarlanan ödənişlərin elektron daşıyıcılarla həyata keçirilməsinə imkan verən Xırda Ödənişlər üzrə Hesablaşma Klirinq Sistemi (XÖHK) üzrə isə ödənişlərin say 35,1 mln. ədəd, həcmi 15,3 mlrd. manat olub.

Daşkəsən dəmir filizi yatağında son durum

▶ Səf. 6

PREZİDENTİN İŞ GÜNÜ

Prezident İlham Əliyev "2020-ci il sentyabrın 27-dən başlayaraq Ermənistan Respublikası silahlı qüvvələrinin Azərbaycan Respublikasının ərazisinə təcavüzü nəticəsində zərər vurulmuş təhsil müəssisələrində təmir-tikinti işlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Sərəncam imzalayıb.

Hafta.az xəbər verir ki, Sərəncama əsasən, Gəncə şəhəri, Ağdam, Goranboy və Tərtər rayonlarında zərər vurulmuş təhsil müəssisələrində təmir-tikinti işlərinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il

dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinə ilk olaraq 7 milyon manat vəsait ayrılıb. Maliyyə Nazirliyinə maliyyələşməni təmin etmək, Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etmək tapşırılıb.

Müdafiə naziri azad olunmuş ərazilərdəki bir neçə yeni hərbi hissədə olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin göstərişinə əsasən azad olunmuş ərazilərdə dislokasiya olunan hərbi hissələrdə tikinti-quruculuq işləri davam etdirilir.

Müdafiə Nazirliyindən həftə.az-a verilən məlumata görə, Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov azad olunmuş ərazilərdə yerləşən yeni inşa edilmiş və əsaslı təmir-dən çıxmış bir neçə hərbi hissədə olub.

Nazir şəxsi heyətin döyüş hazırlığının səviyyəsini yoxlayıb, döyüş qabiliyyətinin artırılması ilə bağlı komandanlıq qarşısında müvafiq tapşırıqlar qoyub. Müdafiə nazirinə məruzə olunub ki, komplekslər hərbi qulluqçuların bütün zəruri

ehtiyaclarını təmin etmək məqsədilə müasir avadanlıq, mebel və inventarlarla təchiz olunub. Hərbi hissələrdə silah otağı, yataqxana, yeməcxana, mətbəx, tibb məntəqəsi, ərzaq və əşya anbarları, hamam-sanitar qovşağı və ərazinin fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təmin olunması məqsədilə generatorlar mövcuddur.

Şəxsi heyətin döyüş və mənavi-psixoloji hazırlığını yüksək qiymətləndirən Müdafiə naziri xidmətdə fərqlənən bir qrup hərbi qulluqçunu qiymətli hədiyyələrlə təltif edib. Nazir azad edilmiş ərazilərdə dislokasiya olunan hərbi hissələrin şəxsi heyətinin sosial-məişət şəraitinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədilə müvafiq tapşırıqlar verib. Sonda general-polkovnik Z.Həsənov şəxsi heyətə bərgə nahar edib.

Dövlət sərhədi istiqamətində mövqelərimiz atəşə tutulub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri avqustun 4-ü saat 14:50-də Basarkeçər rayonunun Əzizli kəndi ərazisində yerləşən mövqelərindən Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcər rayonunun Yellicə yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərini

atıcı silahlardan atəşə tutub. Müdafiə Nazirliyindən həftə.az-a verilən məlumata görə, Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti arasında itki yoxdur. Hazırda bu istiqamətdə vəziyyət sabitdir, əməliyyat şəraiti bölmələrimizin nəzarəti altındadır.

Zəngəzur dəhlizinin iqtisadi perspektivi çox yüksəkdir

Müsahib

Ermənistanın Azərbaycanla sərhəddə atəş-kəsi pozması və paralel şəkildə beynəlxalq təşkilatların məsələyə ikili yanaşmaları davam edir. Belə bir gərgin durumda Azərbaycan imza atdığı beynəlxalq layihələrlə öz mövqeyini necə qoruya bilər. Milli Məclisin deputatı Fatma Yıldırım bu və digər məsələlərlə bağlı hafta.az-a müsahibəsində maraqlı nüanslara toxunub.

- Fatma xanım, 44 günlük müharibədən keçən müddətdə regionun geosiyasi durumu hansı yenilənmələrlə diqqəti çəkir və Azərbaycan əsas aparıcı dövlət olaraq öz mövqeyini necə qoruyub saxlayır?

Vətən müharibəsi başa çatandan sonra regionun inkişafı üçün yeni imkanlar açılıb. Azərbaycan və Türkiyə bölgənin inkişafı ilə bağlı çox önəmli təşəbbüslərlə çıxış edir. Bu baxımdan, kommunikasiyaların bərpası böyük önəm kəsb edir. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev "3+3" platforması ilə çıxış edib. Yeni 6 dövlət - Azərbaycan, Türkiyə, Gürcüstan, Rusiya, İran və Ermənistanın birgə əməkdaşlığı regionun iqtisadi tərəqqisində çox mühüm rol oynaya bilər. Burada Zəngəzur dəhlizi isə müstəsna əhəmiyyət kəsb edir.

Bu dəhlizin açılması bizim milli, tarixi və gələcək maraqlarımıza tam cavab verir. 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığımız möhtəşəm zəfərin nəticəsi olaraq Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan liderlərinin imzaladıqları birgə bəyanat əsasında yaradılacaq yeni Zəngəzur dəhlizi uzun illər blokadada olmuş Naxçıvan Muxtar Respublikasını bu şəraitdən çıxarmaqla yanaşı, qədim Zəngəzurdan qapılırları da uzun həsrətdən sonra böyük türk dünyasının üzünə açır.

Azərbaycan bölgədə davamlı sülhün bərqərar edilməsi üçün regional əməkdaşlığa böyük önəm verir. Zəngəzur dəhlizinin yaradılması ilə Avrasiyanın nəqliyyat şəbəkəsinin yeni bir damarı açılacaq və bu da bölgə ölkələri arasında iqtisadi və ticarət əlaqələrinə müsbət təsir göstərəcək.

İqtisadi cəhətdən bu dəhlizin perspektivi çox yüksəkdir. Bu barədə yerli və xarici ekspertlər danışıqları, region ölkələri üçün dəhlizin faydalarını xüsusi vurğulayırlar.

Vacib məqamlardan biri Zəngəzur dəhlizinin türk dünyasına verəcək faydalarıdır. Qardaş Türkiyə bu dəhlizdən istifadə edərək əsas iqtisadi tərəfdaşlarından biri olan Azərbaycana birbaşa quru yolu əldə edəcək ki, bu da öz növbəsində ikitərəfli iqtisadi və turizm əlaqələrinin daha inkişafına şərait yaradacaq. Digər tərəfdən, Zəngəzur dəhlizi həm də Türkiyə üçün Orta Asiyaya bir ticarət qapısı rolunu oynayacaq və bu ölkənin Türk dünyası ilə iqtisadi əlaqələrini gücləndirməsinə imkan verəcək. Bütövlükdə, Zəngəzur dəhlizi türk dünyasını coğrafi baxımdan birləşdirəcək ki, bu da türkdilli dövlətlərin arasındakı əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə səbəb olacaq. Fikrimcə, bu amil bütövlükdə türk dünyasını beynəlxalq müstəvidə yeni bir gücə, aktora çevirəcək.

Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, biz Zəngəzur dəhlizini icra edəcəyik, Ermənistan bunu istəyə, istəməyə də, İstəyə, daha asan həll edəcəyik, istəməyə də zorla həll edəcəyik. Ermənistan da başa düşməlidir ki, Zəngəzur dəhlizi bu ölkəni böhrandan, yoxsulluqdan xilas olmasında xüsusi rol oynayacaq. Ona görə də, ermənilər revanşist hisslərdən uzaq olmalı, regiondakı əməkdaşlıq təşəbbüslərinə qoşulmalıdır.

Beləliklə, hesab edirəm ki, regionun gələcəyi baxımdan nikbin olmağa ciddi əsaslar var.

- Şərqi Zəngəzur və Qarabağ iqtisadi zonalarının yarannması region, Azərbaycan üçün nə deməkdir?

Prezident İlham Əliyevin imzaladığı "Azərbaycan Respublikasında iqtisadi rayonların yeni bölgüsü haqqında" Fərman tarixi və olduqca əhəmiyyətli bir sənəddir. Bu Fərmanın məhz

indiki dövrdə imzalanması çox önəmlidir.

Azərbaycan ərazilərinin 30 illik işğalına son qoyulması, Qarabağın erməni işğalından azad edilməsi iqtisadi rayonlar üzrə bölgüyə yenidən baxılmasını şərtləndirirdi. İqtisadi rayonların yeni bölgüsü Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun inkişafını sürətləndirəcək. Fərmanda qeyd edildiyi kimi, hazırda işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası, gələcək inkişafının təmin olunması, zəruri infrastrukturun yaradılması və əhalinin doğma torpaqlarına qayıdışı istiqamətində genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirilir. Qeyd olunan ərazilərin zəngin iqtisadi potensialından, təbii sərvətlərindən və geniş turizm imkanlarından səmərəli istifadə etməklə onların bərabər inkişafının təmini üçün nəzərdə tutulan bütün işlərin vahid proqram əsasında aparılması məqsədemüvafiqdir. Bütün bunlar onu göstərir ki, ölkəmiz üçün müharibədən sonra yeni bir dövr başlayır. Qarabağın işğaldan azad olunması iqtisadiyyatımızın inkişafına böyük töhfələr verəcək. Ümumiyyətlə, iqtisadi rayonların sayı 10-dan 14-ə çatır. Azərbaycan iqtisadiyyatı ötən illər ərzində üç dəfədən çox böyüyüb, iqtisadiyyatın regional və sektoral strukturu dəyişib, habelə Qarabağın iqtisadi dövrüyə qayıtması və regional kommunikasiyaların, o cümlədən Zəngəzur dəhlizinin açılması perspektivi yeni realitələr yaradır.

Bu fərman gələcək inkişafımız üçün bir yol xəritəsidir. Eyni zamanda, bu sənəd bir çox mesajları özündə ehtiva edir. İqtisadi rayonların bölgüsü zamanı Qarabağ iqtisadi rayonunda da müəyyən dəyişiklər əks olunur. İlk növbədə bu bölgü Qarabağ bölgəsinin sürətli inkişafına xidmət edəcək. Bu iqtisadi rayona Xankəndi şəhəri, Ağcabədi, Ağdam, Bərdə, Füzuli, Xocavədi,

“

Ərazilərin bərpası böyük maliyyə vəsaiti və resursların səfərbərliyi tələb edən bir prosesdir

Xocavənd, Şuşa və Tərtər rayonları daxildir. Bu region özünəməxsus zəngin tarixi-mədəni irsə, əsrarəngiz təbiətə malik qədim Qarabağın əhatə edir. Mən millət vəkili olara təmsil etdiyim Bərdənin də Qarabağ iqtisadi rayonuna daxil edilməsini əhəmiyyətli hesab edirəm. Biz hər zaman biz deyirik ki, Bərdə Qarabağın qapısıdır. Qarabağın azadlığa qovuşması ilə Bərdə və digər ətraf rayonlar da daha sürətlə inkişaf edəcək.

Digər önəmli bir məqam Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunun yaradılmasıdır. Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunun yaradılmasının həm iqtisadi, həm də siyasi əhəmiyyəti var. Bu iqtisadi rayona daxil olan bölgələrin işğaldan azad edilməsindən sonra böyük inkişaf perspektivi gözləyir. Bu amil ölkəmizin iqtisadi potensialını daha da artıracaq. Eyni zamanda, bu adda iqtisadi rayonun yaradılması bizim gələcəkdə Qərbi Zəngəzura da qayıdacağımızın mesajını verir. Təbii ki, əgər Şərqi Zəngəzur varsa, Qərbi Zəngəzur regionu da var. Bu baxımdan, biz bütün tarixi torpaqlarımıza qayıdacağıq.

- Müharibədən sonra Azərbaycanın əsas strateji hədəfi azad olunmuş ərazilərin bərpası, infrastrukturun inkişafı, qaçqın və məcburi köçkünlərin öz yurdlarına qayıdışının təmin edilməsidir. Bu proses necə aparılır və köçürülmə nə vaxta reallaşdırıla bilər?

Ermənistanın 30 ilə yaxın işğal altında saxladığı Azərbaycan ərazilərində bütün infrastruktur, sosial, iqtisadi, mədəni obyektlər, tarixi, dini abidələr tamamilə məhv edilib. Bu səbəbdən biz qarşıda çox vacib bərpə-yenidənqurma işləri gözləyirik. İşğaldan azad edilmiş şəhərlərimiz və kəndlərimiz yerlə-

Fatma Yıldırım,
Milli Məclisin deputatı

yeksan olduğu üçün, sözün əsl mənasında, müasir dövrün tələblərinə uyğun yenidən qurulmalıdır.

Dövlətimizin başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Silahlı Qüvvələrinin 44 günlük müharibəsində Azərbaycan Ordusunun rəhbər və şəxsi heyətinin bir qrupu ilə görüşündə də bu məsələyə xüsusi diqqət yönəldərək bildirmişdir ki, biz indi böyük quruculuq işlərinə start vermişik. Müharibədən cəmi 9 ay keçib, amma nə qədər böyük işlər görülmüş. Bu gün işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə misli görünməmiş bərpə və quruculuq işləri aparılır. Nəyin hesabına? Təbii ki, hazırkı işləri hesabına. Bugünkü Azərbaycan bütün tarixi boyuncu ən qüdrətli Azərbaycandır və çoxxətrli tarixində heç vaxt Azərbaycan indiki qədər güclü olmamışdır.

Ölkə Prezidentinin işğaldan azad olunmuş ərazilərimizə hər səfəri yeni sosial obyektlərin təməlinin qoyulması ilə yadda qalır. Onu da qeyd edim ki, Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı əsasında təsdiq edilən "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" postmüharibə dövründə görülməklə bütün işləri və onların icra mexanizmlərini özündə ehtiva edir.

Ərazilərin bərpası böyük maliyyə vəsaiti və resursların səfərbərliyi tələb edən bir prosesdir. Buna görə də bu mərhələdə iqtisadi güclərin birləşdirilməsi sözügedən prosesin sürətli, şəffaf və səmərəli formada həyata keçirilməsinə şərait yaradacaq. Bilirsiniz ki, Qarabağ Dirsəli Fondu yaradılıb ki, Fond çox məsuliyyətli bir missiyanı yerinə yetirir. Hazırkı mərhələdə dövlət-özel sektor əməkdaşlığının Qarabağın dirçəliyinə töhfəsi böyük ola bilər. Belə ki, dövlətin maliyyə və iqtisadi resurslarının səhədsiz olmadığını nəzərə alsaq, müxtəlif layihələrdə özəl təsisatların bu prosese cəlb olunması həmin bölgənin bərpə prosesini tezləşdirir və eyni zamanda, qurulan infrastruktur layihələrinin müasirliyini, rəqabət qabiliyyətliyi artırma bilər.

Hal-hazırda keçmiş məcburi köçkünlərimiz həsrətlə öz yurd-yuvalarına qayıdacağı günü gözləyir. Mən də bir Şuşalı kimi bu prosesləri yaxından izləyərək, qürur hissi keçirirəm. İllərdi, həsrətə gözlədiyimiz torpaqlara qədəm qoymuşuq, Qarabağın döyünən ürəyi Şuşaya qovuşmuşuq. Uzun illərdən sonra Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşada, Cıdır düzündə təşkil olunan "Xarıbülül" festivalı zamanı keçirdiyimiz sevinc və iltıxar hissələrin sözlərlə ifadə etmək çox çətindir. Əminəm ki, möhtərəm Prezidentimizin rəhbərliyi ilə tezliklə işğaldan azad olunan bütün rayonlarımızda belə festivallar və tədbirlər keçiriləcək. Torpaq həsrəti çəkən köçkünlərimizin sevincinin birlikdə şahidi olacağıq.

- Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyevin dəvəti ilə ölkədəki xarici dövlətlərin səfirləri Şuşaya səfər etdilər. Rusiya, Fransa və ABŞ səfirləri bu səfərə qatılmadılar. Nəzərə alsaq ki, hər üç dövlət ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrəridir bu davranışın həmin quruma qarşı hansı yanaşmanın vacibliyini ortaya qoydu?

Xarici ölkələrin Azərbaycandakı səfirlərinin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin erməni işğalından azad olunmuş Şuşa şəhərinə səfərləri-

nin təşkil edilməsi önəmli məsələdir. 30 ilə yaxın müddətdə erməni vandalizminin beynəlxalq ictimaiyyətdə çatdırılması baxımından bu səfər böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Dağlıq Qarabağ münəcişəsinin başa çatmasına baxmayaraq, informasiya müharibəsi davam edir.

Erməni diasporu və lobbisi beynəlxalq müstəvidə Azərbaycan əleyhinə kampaniya aparmaqdadır. Ona görə biz də bu məsələdə fəal olmalı və erməni yalanlarının ifşası istiqamətində sistemli tədbirlər həyata keçirməliyə və keçiririk. Müxtəlif beynəlxalq təşkilatların, xarici KİV nümayəndələrinin və digər cəsnəbi qonaqların işğaldan azad olunmuş ərazilərimizə səfərlərinin təşkil olunması həmin tədbirlərin tərkib hissəsidir. Bu baxımdan, ölkəmizdə akkreditə olunmuş diplomatik korpusun nümayəndələrinin Şuşaya səfəri də diqqətə layiqdir. Bu səfərlər zamanı diplomatlar Ermənistanın 30 illik işğal dövründə Azərbaycan torpaqlarında törətdikləri vəhşiliklərə əyani surətdə tanış olurlar, bu barədə təmsil etdiyi dövlətləri və beynəlxalq təşkilatları məlumatlandırılır. Şübhəsiz ki, təkzibləndirilməz vandalizm, dağıntılar, vəhşiliklər, işğalın çoxsaylı nəticələri və Azərbaycanın bu fonda yaratdığı realıq Cənubi Qafqazda əməkdaşlıq istiqamətində gələcək addımlarının müəyyənləşdirilməsində mühüm rol oynayacaq.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərə səfər edən diplomatların nümayəndəsi olduğu ölkələrinin çoxunda kifayət qədər təsiri imkanlara malik erməni diaspor təşkilatları mövcuddur. Öz nümayəndəsi vasitəsilə vəziyyəti birbaşa müşahidə və təhlil etmək imkanını qazanmış bir dövlət üçün səfirinin rəsmi məruzəsi erməni lobbisinin saxta təbliğatından daha üstündür. Əlbəttə, heç qət hər kəsə bəllidir, lakin bu səfər həttə fərqli mövqe tutan dövlətləri də mühüm fakt qarşısında qoyacaq. Diplomatlara 30 il ərzində ermənilərin işğal altında saxladığı ərazilərdə yalnız vandallıq aktları törətdiklərini, heç bir quruculuq işləri aparmadıklarının əyani olaraq görmək, kimin işğalçı, talançı, kimin isə ev sahibi olması barədə yekunənə formalaşdıracaq fakt, ki, bu da Azərbaycanın informasiya müharibəsində çox zəruri bir mərhələnin başlanması deməkdir.

Şuşaya səfər edən səfirlər bir daha şahidi oldular ki, bu torpaqların əsl sahibləri kimlərdir. Onlar gördülər ki, əgər ermənilər heç qətən bu əraziləri öz vətənləri hesab etməyidilər, 30 il ərzində dağıdıcı fəaliyyətlə yox, quruculuqla məşğul oladılar.

Azad edilmiş ərazilərdə törədilən vandallıq aktlarının izləri bu ərazilərin heç vaxt ermənilərə aid olmadığını sübutlarındandır. Əksinə, Azərbaycanın Vətən müharibəsindən keçən qısa müddət ərzində bərpə işlərinə başlaması bu ərazilərin tarixən ona məxsus olduğunu nümayiş etdirir.

Rusiya, ABŞ və Fransa səfirələrinin Şuşa şəhərinə səfər etməkdən imtina etməsi işə bu dövlətlərin Minsk qrupunun həmsədrəli kimi gerçək simalarını ortaya qoyur. ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrəli olaraq onların ölkəmizdəki səfirləri azad edilmiş ərazilərə mütəq getməli idilər. Minsk qrupu Ermənistanla Azərbaycan arasında münəcişənin tənzimlənməsinə və uzunmüddətli sülhün bərqərar olmasına töhfə vermək üçün yaradılıb. Şuşaya səfər, həmçinin iki xalq arasında etimadın qurulmasını müəyyənləşdirəcək prizmasından da aktual idi. Bütün bunların fonunda həmsədr ölkələrinin Azərbaycanı səfirələrinin Şuşaya səfərlərindən imtina etmələri əslində onların dolayısı ilə ermənilərin maraqlarına xidmət etməsini göstərir. Əslində, Azərbaycan xalqı ötən illər ərzində həmsədrələrin fəaliyyətindən narazı olub. Həmsədrələr 30 ilə yaxın müddətdə işğal siyasətinə son qoyulması üçün Ermənistanla heç bir təzyiqli göstərməyiblər. Səfirələrin Şuşaya gətməməsi də Azərbaycan xalqının həmsədrələrə qarşı haqlı münasibətini bir daha təsdiqləyir.

HƏFTƏ İÇİ

MÜSTƏQİL İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

Təsisçi və baş redaktor: Sevinc Seyidova

Qəzet Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınıb (lisenziya 022303). "Həftə içi"nin kompüter mərkəzində yayılır, sahifələrini və "CBS" mətbəəsində çap olunur. Müəllifin mövqeyi redaksiyanın mövqeyi ilə üst-üstə düşməyə bilər. Qəzet çərşənbə axşamı, cümə axşamı və şənbə günləri nəşr edilir.

Qəzet 22 iyul 1998-ci ildən çıxır. Tiraj -2000

"Həftə içi" nəşriyyat MMC, VÖEN 1600386721, "KAPİTALBANK" ASC 1 sayılı Sabail filialı Kod: 200059 VÖEN: 9900003611 M/h: AZ37NABZ01350100000000001944 S.W.I.F.T.Bik AİİBAZ 2X

Ünvan:

Azərbaycan, Bakı şəhəri, H.Zərdəbi, 71A mənzil -10 Tel.: - 433-27-63. E-mail: hafta-ici@rambler.ru, web-sayt: www.hafta.az

Tofiq Zulfüqarov,
Azərbaycanın
səbiq xarici işlər naziri

“Rus sülhməramlılarına toponimlərimizin siyahısını verməliyik”

Azərbaycanın səbiq xarici işlər naziri Tofiq Zulfüqarovla [hafta.az](#) üçün növbəti söhbətimizdə gündəmdə olan bəzi mövzular - Rusiya Dövlət Dumasının deputatı V.Jirinovskinin Azərbaycanla qarşı sən sərəmsəm çıxışı və ona reaksiya, Rusiya Müdafiə Nazirliyinin rəsmi saytında Azərbaycan Respublikasının Laçın və Xocavənd rayonlarını “Dağlıq Qarabağın rayonları” kimi təqdim etməsi, Nikol Paşinyanın Ermənistan baş naziri seçilməsindən sonra gördüyü bəzi işlər, Azərbaycan-Ermənistan sərhədlərinin müəyyən olunması və s. müzakirə olundu.

buñlar birbaşa Azərbaycan Respublikasının dövlət suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə təhdid, hörmətsizlik sayılırmı? Ən azı, Prezident İlham Əliyev dəfələrlə açıq şəkildə üzünü bütün dövlətlərə və beynəlxalq təşkilatlara tutaraq bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının rəsmi inzibati bölgüsündə “Dağlıq Qarabağ” adlı ərazi vahidi yoxdur. Rusiya MN bir ilə yaxındır ki, həmin ifadəni rəsmi məlumatlarda işlədir. Odur ki, Jirinovski məsələsindən öncə Xarici İşlər Nazirliyi Laçın rayonu ilə bağlı məsələyə reaksiya verməli, hətta Rusiyaya nota verməli deyildimi?

- Bilirsiniz, belə məsələlərdə nota verilməsinin tərəfdarı deyiləm. Təcrübəmdən bilirəm ki, hansısa dövlətə nota konkret rəsmi siyasi məsələyə görə verilməlidir. Hesab edirəm ki, bu tip məsələlərdə Xarici İşlər Nazirliyi sözcüsünün şərhinə daha çox üstünlük verilməlidir. Bununla yanaşı, Azərbaycan tərəfdən Rusiya sülhməramlı kontingentinin rəhbərliyi ilə bilavasitə kontaktda olan qurum və mülki şəxslər belə məsələləri mütəmadi olaraq onların nəzərinə çatdırmalıdır. Onlar müzakirələrdə Azərbaycan Respublikasının ərazisinə aid hansı rəsmi terminlərdən istifadə olunmasını Rusiya hərbiçilərinin nəzərinə çatdırmalıdır. Yaxşı olar ki, biz tərəfdən əlaqədar şəxslər bilavasitə Rusiya hərbi kontingentinin müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan əraziləri ilə bağlı işlənməli olan coğrafi və inzibati toponimlərin, təqdim siyasətinin həmin kontingent rəhbərliyinə təqdim etsin. Bunu Müdafiə Na-

verəndə deyə bilərik ki, axı biz bu mövzuda sizləri məlumatlandırmışıq, niyə belə edirsiniz...Yeni o halda ciddi irad tutmaq üçün əlimizdə belə əsas da olar... İndi desən, deyəcəklər ki, başlaşayın, bizim məlumatımız olmayıb...

- Yeni belə çıxır ki, Xarici İşlər Nazirliyindən öncə Müdafiə Nazirliyi kimi qurumlar Qarabağla, Laçın dəhlizi ilə bağlı belə məsələlərə reaksiya verməlidir?

- Bəli, yeni öncə dediyim kimi, Rusiya sülhməramlıları ilə bilavasitə mütəmadi əlaqədə, kontaktada olan qurumlar bunu etməlidir. Ola bilər, bu, təhlükəsizlik, xüsusi xidmət qurumları da olsun... Onlar Rusiya hərbi kontingentinin mətbuat, məlumat yayımı işlərinə baxan qurumu ilə əlaqəyə girməlidir. Bildiyimə görə, Rusiya-Türkiyə Birgə Monitorinq Mərkəzində də mətbuatla bağlı qurum var...

- Olsa da, onların səsi-sorağı eşidilmir axı... Heç bir məlumat da vermirlər. Biz jurnalistlər dəfələrlə bu məsələni qaldırıraq ki, onların Azərbaycan mediası ilə mütəmadi əlaqəsi olmalıdır...

- Səsləri çıxmırsa, biz onları səsləndirməliyik. Bizim ərazimizdədirlər... Müvafiq qurumlar mütəmadi olaraq onların iştirakıyla hansısa tədbirlər təşkil etməli, hətta yeyib-içmək verməlidirlər. Real iş budur, belə işləmək lazımdır... Yeni Qarabağla, Laçın dəhlizi ilə bağlı hansısa məsələlərə siz jurnalistlər, biz şərhçilərin münasibət bildirməsi ilə iş bitmir axı... Rəsmi qurumlar insanları, xəli narahat edən bu cür məsələlərə diqqət yetirmək üçün ciddi işləməlidirlər...

- Tofiq müəllim, Paşinyan yenidən Baş nazir seçilib təyin olunandan dərhal sonra Ermənistan parlamenti cinayət məəcəsinə “siyasətçilərin təhqir edilməsinə görə həbs cəzası” nəzərdə tutan dəyişikliyi qəbul edib. Yeni bundan sonra sosial şəbəkədə, yaxud ictimai yerlərdə təhqirə yol verən 140 dollar cərimə ediləcək, təhqirlər davam edəcəksə, bir aydan üç aya qədər həbs cəzası alacaq. Bəzi şərhçilər hesab edir ki, bu yaxınlarda Azərbaycanla Ermənistan arasında yeni sərhəd müqaviləsi imzalanacağı istisna olunmur və Paşinyan həmin müqaviləyə imza atdıqdan sonra ölkə daxilində ona qarşı yeni etiraz, yeni təhqir dalğasının önünü kəsmək üçün cinayət məəcəsinə belə dəyişiklik etdirib. Siz necə düşünürsünüz bu haqda?

- Bunun bilavasitə sərhəd məsələsi ilə əlaqəsini görmürəm hələ ki... Öz hakimiyyətini gücləndirmək üçün Paşinyandan gözlənilən bir addım idi. Bu baxımdan mediadakı məlumatlardan da hiss edirik ki, onsuz da 10 Noyabr razılaşmasından bəri Paşinyana qarşı böyük bir ittihamlar, təhqirlər dalğası var. Onu açıq-açıqına “dövlətə, xalqa xəyanətdə” günahlandırırırlar. Əslində, sərhədlərin müəyyənləşdirilməsi məsələsi Ermənistan üçün prinsipial bir mövzu olmalıdır. Rəsmi İrəvan Azərbaycanın haqlı özlərini qəbul edəcəyi halda konstitusiyalarını da, müstəqillik haqqında bəyannamələrini də dəyişməlidir. Ona görə ki, hər iki dövlət sənədində Azərbaycanla qarşı ərazi iddiaları mövcuddur.

Yeni Ermənistanın bütövlükdə dövlətçilik konsepsiyası dəyişməlidir. Təsəvvür edin ki, 30 il ərzində bəslədikləri, həyata keçirməyə çalışdıqları “miatsum”, yeni Qarabağ rəsmən Ermənistanla birləşdirmək layihəsi hərbi məğlubiyyətdən sonra artıq iflasa uğrayıb və rəsmi ideoloji-siyasi fəsadlara da gətirib çıxarıb. Yəni deyərim, bəlkə buna görə Rusiya bizdən xahiş edib ki, Ermənistanla sərhədlərin müəyyənləşməsi məsələsində bir az vaxt verək. Meqşəd Paşinyan hakimiyyətinə ictimaiyyəti deyilənlərin icrası üçün hazırlamasından ötrü vaxt qazandırmamaqdan ibarətdir. Hər halda əsas məsələ ondan ibarətdir ki, Azərbaycan sərhədlərinin müəyyənləşməsi mövzusunda israrlıdır və bizim israrlı olduğumuzu vaxt verdiniz tərəf də qəbul edir. Gözləyək, bir az da səbir görək... Əminəm ki, bu məsələ bir az gec de olsa, müsbət həllini tapacaq...

✚ Sultan Laçın

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin göstərişinə əsasən, azad edilmiş ərazilərdə dislokasiya olunan bölmələrin hərtərəfli təminatı, qoşun xidmətinin təşkili və sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər davam edir. Xocalı rayonu ərazisində yeni hərbi hissələrin açılışı, eləcə də erməni quldurlarının rayonu tərk edərkən silahlarını qoyub qaçmaları ilə bağlı yayılan rəsmi məlumatlar Azərbaycan ictimaiyyətində böyük həyəcan yaşatmaqla yanaşı, azad olunmuş torpaqların tam olaraq dövlətin nəzarətinə keçməsi ilə bağlı perspektivin yaxında olduğunu bir daha ortaya qoydu.

Bu və digər məsələlərlə bağlı Milli Məclisin deputatı Elman Məmmədovun [hafta.az](#)-a müsahibəsini təqdim edirik...

- Elman müəllim, ilk növbədə, istərdim Xocalıda Azərbaycanın yeni hərbi hissələrinin yaranması və bu hadisənin perspektivdə ölkəmiz, işğaldan azad edilən rayonlarımızda hansı üstünlüklərdən xəbər verməsi ilə bağlı gözləntilərinizi bildirəsiniz. Bu, regionda hansı prosesin inkişafına təkan verəcək?

- Xocalı rayonunun ərazisi çox böyükdür. Xocalının bir neçə kəndi 44 günlük müharibə zamanı düşmən işğalından azad olunub. Bu kəndlər Xocalı rayon mərkəzindən, təxminən, 20 kilometr məsafədə, Şuşa şəhəri yaxınlığında yerləşir. Təsəvvür edin, Şuşa şəhəri, Cıdır düzü, ortada böyük yağın - dərədir, dərənin o biri üzü Topxana me-

Elman Məmmədov,
Milli Məclisin deputatı

Ermənilərdən də təhlükəli onlara vəd verənlərdir

şesidir və Topxana meşəsindən o tərəfdə həmin o kəndlərdir. Orada ermənilər də yaşayırlar. Həmin dediyiniz hərbi məntəqələr, postlar da o ərazilərdə yaradılıb. Eyni zamanda, hələ müharibə yenicə qurtaran dövrdən də Xocalı Polis Şöbəsinin əməkdaşları növbə ilə qruplarla həmin kəndlərdə xidmət aparırlar. Hal-hazırda da Xocalı Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları xidmət aparırlar. Bizim hərbiçilərimiz həmin kəndlərdə, həmin ərazilərdədirlər. Ermənilərin qoyub qaçdığı silah-sursat da orda vaxtaşırı tapılır, götürülür. Bunu Xocalı ilə bağlı ümumi təsəvvürün yaranması üçün qeyd etdim. İnanıram ki, bu xəbər Xocalının bütövlükdə Azərbaycanın nəzarətinə keçməsinin çox da uzaqda olmadığını göstərir. Xəritəyə də baxanda görürük ki, Xocalıya ən yaxın yol Ağdamdan keçir. Ağdamdan Xocalıya 16 kilometr məsafədir. Xocalıda soyqırım törədildə biz ordan Ağdamla gəlmişik. İnşallah yaxın vaxtlarda Ağdamdan da düşməndən azad olunmuş Xocalıya qayıdacağıq.

- Ermənilər öz köhnə havasındadır və yenə də atəşkəsi tez-tez pozur, dinc dövrdə də yalrı və şəhidlərimiz var. Bütün bunlar hansı ehtimalı öne çıxarır? Ermənistanın müharibə ritorikası bitmirsə, regionun III savaşa hazırladığını söyləmək olar?

- Hər şey ola bilər. Ermənilərdən ən təhlükəli ermənilərə vəd verənlərdir. Erməniləri arxayın eləyənlərdir, erməniləri bu təxribatlara şirnikləndirənlərdir, onların havadarlarıdır. Ermənilər tarix böyü bu havadarlara arxayın olub axmaq xəyallərə düşüblər.

Tarix bunu XX əsrin əvvəllərində də sübut elədi. Bu gün də belə oldu və 44 günlük müharibə onların mənfur istəklərinə nöqtə qoydu. Yenə də bunlar özlərinin o müdrəniyyətlərindən, xam xəyallarından əl çəkmirlər. Ona görə də hesab edirəm ki, erməni işğalçılarna vurulan zərblərin yarımcığı qalib, tamamlamaq lazımdır.

Demir Yumruq yenidən işə düşməli və məkirli erməninin başı tam əzilməlidir. Başqa bir çıxış yolu qalmır. Bunlar başlarına gələnlərdən nəticə çıxartmaq bacarmırlar, çıxarmaq da istəmirlər. Yenidən o düşməncilik, işğalçılıq, o ərazi iddialarında, niyyətlərindədirlər və onu həyata keçirmək üçün yenidən müxtəlif yaramaz hərəkətlərə əl atırlar. Bir daha təkrara edərəm ki, bunların özlərindən daha çox təhlükəli, bunları belə təxribatlara həvəsləndirən qüvvələrdir. Bu qüvvələr də hamıya məlumdur.

- Elə həmin qüvvələrdir ki, biz onların ABŞ Konqresində Azərbaycanın ziddinə olan 907-ci düzəlişlə bağlı qətnamə qəbul etmək niyyəti ilə çıxış etdiklərini görürük.

- Amerika Birlişmiş Ştatlarının erməni məsələsində mövqeyi 100 ildən çox bir müddətdə, hələ XIX əsrin sonlarında

XX əsrin əvvəllərində də məlum idi; Fransa, Rusiya da onun kimi. Sonda nöqtəni Azərbaycan əsgəri, Azərbaycan Ordusu qoydu. O cümlədən, yaxın tariximizə nəzər salaq: 907-ci düzəliş nə vaxt Azərbaycanla təbiiq olunmuşdu - ermənilər tərəfindən 1992-ci ildə Xocalı soyqırımını törədildəndən sonra... ABŞ-in ədalətli, demokratiyası budurmu?!

Bu gün Azərbaycan iqtisadi cəhətdən kifayət qədər güclənib. Görün, Avropa İttifaqı nə etdi; 30 il zərər çəkmiş, işğala məruz qalmış, ərazisi darmadağın edilmiş, 1 milyondan artıq insanı qaçqın-köçkün salınmış dövlət Azərbaycan ola-ola Ermənistanla 2.6 milyardan çox yardım ayırdı. Bu nə demokratiya deyil?! Azərbaycanla bağlı sözdə yüngülvəri səsləndirdilər ki, 150 milyon ayıracıqlar. Təpələrinə dəysin onların bu

Bu xəbərlər Xocalının bütövlükdə Azərbaycanın nəzarətinə keçməsinin çox da uzaqda olmadığını göstərir

yardımı! Azərbaycanın onların puluna ehtiyacı yoxdur. Azərbaycan özü-özünü təmin edib dolandırır.

- Son vaxtlar Paşinyan manevr edir və ATƏT-in Minsk qrupunun fəaliyyətini bərpasını və Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının hərbi qoşunlarının Azərbaycanla sərhəddə dayanmasını təklif edir. Bununla Ermənistan rəsmiləri kimə və hansı mesajları verirlər?

- Ermənilər bütün tarix boyu bu məsələlərdə mahir oyunçu kimi çıxış ediblər. Onlar bu gün də bir tərəfə yox, iki tərəfə oynayan oyunçulardır. Bir tərəfdən rusa yalvarır ki, mənim təhlükəsizliyimi, sərhədlərimi qoru, ordunu Azərbaycan sərhədlərinə yerit. Bir tərəfdən Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı gəlib sərhəddə sülhməramlı rolunu oynamalıdır. Digər tərəfdən, ATƏT-in Minsk Qrupunun digər həmsədr dövləti - Amerika ilə Fransanı da regiona çağırır. Yeni kimdən pul alacaq, kimdən silah alacaq-lar erməniləri qızıdırırlar ki, vaxtaşırı bu təxribatları, terrorları törət, biz də sənə siyasi dəstək verəcəyik ki, sən haqlısan. Ancaq Azərbaycan sözünü deyib, öz ərazi bütövlüyünü təmin eləyib. Azərbaycan öz sərhədlərinin təhlükəsizliyini təmin etməyə qadirdir, heç kim də ehtiyacı yoxdur.

✚ Tahira Qafarlı

Gündəm

- Tofiq müəllim, sizin “Facebook” da Jirinovskinin son açıqlamalarına qarşı Azərbaycanlıların kütləvi və kəskin reaksiyalara münasibətinizlə bağlı paylaşımınızı oxuduq. Hesab edirsiniz ki, pul hesabına müxtəlif dairələrin sifarişlərini yerinə yetirən bir fiqura bu qədər vaxt və enerji ayırmağa dəyərmi? Bəs sizcə, Jirinovski kimisinin sözlərindən daha çox, Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin bilavasitə tabeliyində olan Rusiya ordusunun Azərbaycan ərazisində rəsmən sülhməramlı adı ilə müvəqqəti yerləşmiş kontingentinin 10 Noyabr razılaşmasındakı müddəaları pozması və dövlətimizin suverenliyinə hörmətsizlik etməsi ilə bağlı konkret əməllərinə ciddi reaksiya verməyin vaxtı çatmayıbmı?

- Bilirsiniz, mən yenə də o fikri təkrarlayıram: inanmıram ki, Jirinovski hansısa təlimat əsasında həddini aşsın...

- Yeni hesab edirsiniz ki, Putinin Jirinovskinin Azərbaycanca qarşı belə biabırıcı formada danışıcağından Putinin xəbəri olmayıb?

- İstisna etməm ki, ümumi danışımaq üçün Jirinovski imkan verilib, amma onun həddini keçməsi artıq özəfəliyyətdir. Biz anlamalıyıq ki, bu hadisə Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin görüşündən az sonra baş verib. Prezidentlərin görüşündə iki vacib siqnal yada salmalıyıq. Putin tərəfindən Azərbaycan Prezidentinə Ermənistan və Qarabağla bağlı məsələlərin həllində kompromislərə yer verilməsinə görə minnətdarlıq ifadə olundu. İkincisi, İlham Əliyevin də açıqlamasında iki dövlət arasında münasibətlərin çox yüksək səviyyədə olması və bir-birinə etimad haqda fikri öz əksini tapdı. İstisna etməm ki, hansısa ermənipərəst dairələrin bu məsələlər xoşlarına getməyindən və bura hansısa neqativ elementləri qatmaq üçün Jirinovskiye Azərbaycanca qarşı sifariş olunub. Yenə də deyirəm: hesab edirəm, o, sifariş formasında da həddini keçib. Azərbaycan dövləti və onun rəhbərliyi haqqında siyasətçiyə heç uyğun olmayan fikirlər səsləndirib. Deyəsən, səhvini anlayıb və sonradan başqa açıqlama verib ki, guya onu yanlış başa düşüblər və s. Ona görə də öz mövqeyimi açıqladım ki, Jirinovski kimilərə çox da önəm vermək və vaxt ayırmaq gerek deyil. Bu, onun xüsusiyyətidir. Sifarişləri də yerinə yetirir, o cümlədən bəlkə də Krem-linkiləri də...

- Sizcə, bəzilərinin hesab etdiyi kimi, Jirinovskinin məlum çıxışı Azərbaycan və Rusiya münasibətlərinə müəyyən mənada xələf gətirdimi?

- Xeyr. Hesab edirəm, bunun üçün əsas yoxdur. Ən azı, vacib məsələ olan Zəngəzur dəhlizi məsələsində Rusiya və Azərbaycan dövlətlərinin mövqeyi üst-üstə düşür. Ermənilər özləri deyirlər ki, bizə Rusiya tərəfindən 10 Noyabr razılaşmasının maddələrini yerinə yetirməyimiz üçün təzyiq var. Bəlkə də elə Putinin də xətrilətdiyi kompromis o idi ki, ermənilər xahiş edib ki, Azərbaycan tərəfindən təzyiqlər müvəqqəti olaraq azaldılsın...

- Cavabsız qalan birinci sualımızda dediyimiz kimi, 10 Noyabr razılaşmasından sonra Rusiya Prezidenti bilavasitə tabeliyində olan ordunun Azərbaycanın Qarabağ və Şərqi Zəngəzur torpaqlarındakı bir sıra əməllərinə həddindən artıq güzəştə gedirik. Məsələn, elə Jirinovskinin çıxışından bir gün öncə Rusiya Müdafiə Nazirliyinin sülhməramlı kontingentlə bağlı saytında Laçın rayonu “Dağlıq Qarabağın Laçın rayonu” kimi təqdim edilib. Üstəlik, Rusiya hərbiçiləri Laçın dəhlizində yerləşən və heç bir vaxt ermənilərin kompakt şəkildə yaşamadığı Laçın şəhəri və rayonun Zabux kəndində son 30 ilə yaxın işğal müddətində qanunsuz məskunlaşmış ermənilərə yardım ediblər. Yeni sanki onların qanunsuz məskunlaşmasına dəstək veriblər. Bundan bir neçə gün sonra isə Rusiya MN, [hafta.az](#)-da da məlumat verdiyimiz kimi, Xocavənd rayonunu da “Dağlıq Qarabağın Martuni rayonu” kimi təqdim edib. Necə hesab edirsiniz, bütün

ziriyyətinin mətbuat xidməti də edə bilər. Bu da onların rəsmi sifahi və yazılı açıqlamalarında bu cür yanlış söz və ifadələri işlətmələrinin qarşısını alar və gələcəkdə belə problemlər olmaz. Hiss olunur ki, Laçında və Qarabağda erməni əhali arasında yerləşdiklərindən, Rusiya hərbiçiləri də onların işlətdiyi terminlərdən yararlanırlar...

- O da var ki, Azərbaycan ərazisindəki Rusiya hərbi kontingentinin verdiyi rəsmi məlumat Moskvadan - bilavasitə Rusiya Müdafiə Nazirliyinin süzgecindən keçir...

- Lap Moskvadan olsun... Lazımdırsa, Rusiya Müdafiə Nazirliyinin müvafiq qurumları ilə də mütəmadi kontakt qurub onlara sadələşdirilməyən məlumatları çatdırmaq mümkündür.

Yadımdadır ki, biz 1990-cı illərdə rəsmi sənədlərdə, o cümlədən Azərbaycan mətbuatında Qarabağ məsələsi ilə bağlı işlənməli olan rəsmi söz və terminlərin siyahısını tərtib etmişdik və Prezident Aparatı da bunu daxili təlimat kimi müvafiq qurumlara çatdırmışdı. İndi də bu təcrübədən həm daxili, həm xarici auditoriya çərçivəsində yararlanmaq olar. Qarabağdakı Rusiya kontingentinə, eləcə də Moskvaya - Rusiya Müdafiə Nazirliyinə belə bir toplu tərtib edib göndərsək, sabah onlar bilərəkdən, ya bilməyərəkdən yanlışlığa yol

Ələt İqtisadi Zonası

Layihə

Bu gün dünyanın aparıcı ölkələrində azad sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi, liberal iqtisadiyyatın təşviqi üçün müxtəlif iqtisadi modellər tətbiq olunur. Azərbaycanda da sahibkarlığın inkişafının yeni modellərinin tətbiqi, bu istiqamətdə ən yaxşı təcrübələrin öyrənilərək həyata keçirilməsi istiqamətində zəruri addımlar atılır. Bu yaxınlarda Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə təməli qoyulan Ələt Azad İqtisadi Zonası da dünyanın ayrı-ayrı ölkələrindəki oxşar qurumların müsbət təcrübəsindən bəhrələnməklə yeni yanaşma nümayiş etdirir.

Bələ ki, burada həm ölkəmizin regional inkişaf amili, həm də investorların rahatlığını təmin edilməsi məqsədini nəzərdə tutulmuşdur. Ələt Azad İqtisadi Zonasına yatırım edəcək investorlar, eyni zamanda, mükəmməl infrastrukturaya malik iki transmilli nəqliyyat marşrutuna çıxış imkanı qazınacaqlar. Prezident İlham Əliyev Ələt Azad İqtisadi Zonasının funksionallığının təmin olunması üçün geniş fəaliyyət planının olduğunu diqqətə çatdıraraq yeni zonanın önəmini vurğulayıb: "Bu zonanın yaradılması ideyasının təməlinə bizim siyasətimiz dayanır. Xüsusilə son illər qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə əlaqədar görülməli işlər bu zonanın yaradılmasına təkan vermişdir. Biz gördük ki, qeyri-neft sektoruna qoyulan sərmayə daha çox dövlət sərəmaysidir, yaxud da ki, yerli şirkətlərin sərəmaysidir. Xarici şirkətlər daha çox neft-qaz sektoruna sərmayə qoymağa meyllidirlər. Ona görə, bu zonanın yaradılması, əminəm ki, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunun, iqtisadiyyatımızın qeyri-neft sektorunun inkişafına xidmət göstərəcəkdir. Eyni zamanda, burada yaradılacaq infrastruktur investitorlar üçün cəlbedici olacaq, ölkəmizə yeni texnologiyalar gələcək, yeni iş yerləri yaradılacaq və burada işləyəcək Azərbaycan vətəndaşlarının əməkhaqqı yüksək olacaq, rəqəbatqabiliyyətli məhsul istehsal ediləcək və bizim qeyri-neft sektorumuzun ixrac imkanları genişlənəcək. Beləliklə, bir ildən sonra - gələn ilin iyul ayında zona investorları qəbul etməyə hazır olacaq. Əminəm, biz görəcəyik ki, bax, burada göstərilən mənzərə həyatda öz əksini tapacaq. Çünki bu günə qədər bütün təşəbbüslərimiz, bütün planlarımız həyatda öz əksini tapıb. Elə bir təşəbbüs olmayıb ki, o, reallığa çevrilməsin. Ən çətin layihələr, transmilli layihələr, çox çətin geosiyasi vəziyyətdə həyata keçirdiyimiz layihələr uğurla başa çatıb. Bunları sadələşməyə ehtiyac yoxdur, hər kəs bilir söhbət nədən gedir. Ona görə, bu zonanın yaradılması, əminəm ki, uğurumuzun növbəti addımı olacaqdır". Məlumat üçün bildirik ki, Dünya Bankının hesablarına əsasən, hazırda dünyanın 130 ölkəsində 4000-dən çox xüsusi iqtisadi zona mövcuddur. Bu zonaların global ixracda çəkisi 200 milyard dollardan artıqdır. Azad İqtisadi Zonanın fəaliyyəti yalnız yerləşdiyi ölkənin ərazisinə deyil, qonşu ölkələrində iqtisadiyyatına müsbət impuls verəcəkdir. Qeyd edək ki, Ələt Azad İqtisadi Zonasının ümumi sahəsi 850 hektar olacaq. İqtisadi zonanın ümumi sahəsinin 60 hektarında layihələndiriləcək artıq başa çatıb və inşaat işləri başlayıb, bütün infrastrukturun yaradılması üçün zəruri addımlar atılıb.

Azərbaycan İqtisad Universitetinin professoru, iqtisad elmləri doktoru Əli Əliyev deyir ki, Azərbaycan tək Ələtdə deyil, digər regionlarda da bu cür azad iqtisadi zonalar yarada bilər: "Azad iqtisadi

Ekspertlər hesab edirlər ki, bu zona qeyri-neft sektorunun daha da inkişaf etdirilməsinə xüsusi imkan yaradacaq

“

Ələt Azad İqtisadi Zonasının xüsusən qeyri-neft məhsulların istehsalı baxımından yeni sərəmayələrin cəlb edilməsinə imkan verəcəyi gözlənilir

di zonanı yaratmaq üçün müəyyən potensial olmalıdır. Bu layihəni həyata keçirən ölkə investisiya axınına gücləndirəcəkdir. Azad iqtisadi zonaların yaradılması Azərbaycan iqtisadiyyatının mühüm istiqamətlərindən biridir. Bu cür layihələrin Azərbaycan üçün xeyri ondan ibarətdir ki, investisiya axını təmin olunacaq. Azad iqtisadi zonada əsas şərtlərdən biri də vergi amilini tənzimləməkdir. Yeni müəyyən mənada vergilərin ləğv olunması deməkdir. Burada əsas məqsədlərdən biri də keyfiyyətli məhsul istehsalıdır. Dünya bazarına ixrac etməkdir. Ölkəmiz üçün bu cür layihələrin həyata keçirilməsinin böyük əhəmiyyəti var. Bizim əsas məqsədlərimizdən biri qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirməkdir. Bunu da yalnız neft sektoru ilə deyil, qeyri-neft sektoru ilə də həyata keçirməliyik. Biz digər sahələrə önəm verdikdə iqtisadiyyatımız daha da inkişaf edəcək".

İqtisadçı-ekspert Rəşad Həsənovun fikrincə isə sözügedən zona müasir texnologiyalara əsaslanan və daha yüksək dəyərli məhsulların istehsalı üçün bir baza rolunu oynayacaq. Ələt Azad İqtisadi Zonası uzun illərdə tətbiq olunur. Məsələn, sənaye məhəllələri, sənaye parkları, aqroparklar, turizm rekreasiya zonaları və s. Bunlar əslində xüsusi iqtisadi zona anlayışlarının bu günə qədər tətbiq olunmuş və tətbiq olunmaqda olan növlərindəndir. Azad iqtisadi zona olaraq Ələt İqtisadi

Vüqar Bayramov, Milli Məclisin deputatı

Zonası Azərbaycanda tətbiq olunan ilk model olacaq. Bura sahibkarlıq subyektlərinə, xüsusən də xarici investorlara gömrük vergi güzəştləri təmin etmək və eyni zamanda müəyyən infrastruktur formalaşdırmaqla və həmin sahibkarlıq subyektlərinin nəqliyyat-kommunikasiya imkanlarına çıxış imkanlarını asanlaşdırmaqla iqtisadi fəaliyyətlərlə məşğul olmaları üçün nəzərdə tutulmuş zonadır. Bu zonanın fəaliyyəti haqqında bildiyiniz kimi qanun da qəbul olunub. Bu qanunun qəbul edilməsi üçün zərurət var idi. Xüsusən də xarici sərəmayədarlar sürətli qanun dəyişikliyi halında uzunmüddətli investisiya planlaşdırmasını apara bilmirlər. Onlara daha etibarlı, uzunmüddətli dövrdə daha dayanıqlı olan biznes mühiti lazımdır. Məhz bu zərurət azad iqtisadi zona haqqında qanunun qəbul olunmasını şərtləndirir. Qanun zonada fəaliyyət göstərən rezidentlərin mülkiyyət hüququ, onların investisiyalarının repatriasiyası şərtləri və eyni zamanda fəaliyyətləri zamanı yaranan vergi və gömrük öhdəlikləri üzrə güzəştləri öhdünə ehtiva edir. Bundan başqa onların xüsusi şərtlər daxilində arbitraj məhkəməsi olacaq. Bura həm də müasir

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Azad sahibkarlığın və liberal iqtisadiyyatın təşviqi

texnologiyalara əsaslanan və daha yüksək dəyərli məhsulların istehsalı üçün bir baza rolunu oynaya bilər. Xarici bazarlarla əlaqələrin genişlənməsinə ciddi töhfə verəcək. Azərbaycanlı sahibkarlar xarici bazarlarla daha yaxşı işləyə bilməzlər. Bu istiqamətdə təcrübə zəifdir.

Qeyd edilən xarici sərəmayədarların hazır təcrübələri, hazır bazarları var. Eyni zamanda təbii ki, vəsaitlə birlikdə bütövlükdə bu üç komponenti özündə birləşdirən ciddi iqtisadi imkan formalaşdıracaq. Azərbaycan iqtisadiyyatı ilə münasibətdə mal və xidmətlərə yaranan tələb fonunda müəyyən multiplikativ effekt yaradacaq. Eyni zamanda Azərbaycanın əsas iqtisadiyyatının iştirakçıları üçün Ələt Azad İqtisadi Zonasında təşkil olunan mal və xidmətlər daha aşağı qiymətlə əldə etmək imkanı yaranacaq".

Ekspert rəyi...

Milli Məclisin İqtisadi Siyasət, Sənaye və Sahibkarlıq Komitəsinin üzvü Vüqar Bayramov da hesab edir ki, Ələt Azad İqtisadi Zonası Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafı və bütövlükdə Azərbaycan iqtisadiyyatına investisiyaların cəlb edilməsi baxımından vacib layihədir:

"Ümumiyyətlə, iqtisadi zonalarla bağlı xüsusi qanun qəbul olunduğundan Ələt Azad İqtisadi Zonası praktik olaraq beynəlxalq hüquqla tənzimlənir. Bu hasilatın pay bölgüsünə uyğun statusun verilməsidir. Bu da sərəmayələrin cəlb edilməsi, xüsusən xarici şirkətlərin Ələt Azad İqtisadi Zonasına investisiya qoyuluşunun təşviqi baxımından vacibdir. Eyni zamanda Azərbaycan hökuməti tərəfindən burada ilkin infrastruktur formalaşdırılır. Bu da məhz xarici investisiyaların cəlbə baxımından vacibdir".

Onun fikrincə, Ələt Azad İqtisadi Zonasının xüsusən qeyri-neft məhsulların istehsalı baxımından yeni sərəmayələrin cəlb edilməsinə imkan verəcəyi gözlənilir:

"Bu, istehsal olunan məhsulların bir qisminin daxili, bir qisminin xarici bazarlara çıxışı təmin edəcək. Eyni zamanda Ələt İqtisadi Zonası Azərbaycan üçün texnoloji investisiyaların cəlb edilməsi baxımından vacib hesab olunur. Güman olunur ki, yeni iş yerlərinin, xüsusilə ixtisaslı kadrların işlə təminatına müsbət təsir göstərəcək. Bütövlükdə Ələt İqtisadi Zonasının yerləşmə coğrafiyası elədir ki, orada istehsal edilən məhsulların ixrac baxımından kifayət qədər böyük üstünlükləri var. Bu, bir tərəfdən qeyri-neft sektorunda istehsal edilən məhsulların həcminin artmasına və bütövlükdə sektorun inkişafına zərmin yaradacaq. Həmçinin daxili bazara daha çox yerli istehsal olan məhsulların çıxarılmasına imkan verəcək. Nəzərə alsaq ki, Ələt paytaxta yaxın ərazidir, təbii ki, ixtisaslı kadrların daha yüksək məaşlı işlə təminatı olmasına şərait yaradacaq. Bura xüsusən aparıcı şirkətlərin sərəmayə yatıracağı proqnozlaşdırılır".

Sevinc

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi əsasında hazırlanıb.

"Daşaltıdakı ermənilər Şuşanın Malibəyli kəndinə yerləşdirilib..."

Qarabağ

Xəbər verdiyimiz kimi, Qarabağdakı separatçı-terrorçu erməni rejimi tör-töküntülərinin rəhbərliyi Hadrutdan köçmüş ermənilərin bir hissəsini Şuşa rayonunun Malibəyli kəndində yerləşdirmək niyyətindədir.

Kriminal xunta bu məqsədlə "Stepanakertin (Xankəndi - S.L.) Açıqnyak rayonu" adlandırdıqları kəndin ərazisində 2022-ci ilin sonunadək "bütün müasir tələblərə cavab verən 240 mənzildən ibarət 15 bina tikməyi" planlaşdırır...

1992-ci ilin fevralında Şuşa rayonunun Malibəyli, eləcə də Yuxarı və Aşağı Quşçular kəndlərinin sakinlərini erməni terrorçularının mühasirəsindən çıxarılmasında böyük rol oynamış keçmiş tabor komandiri, ehtiyatda olan keçmiş polkovnik Azay Kərimov hafta.az-a açıqlamasında bəhs edilən xəbərə münasibətini bildirib.

"Əvvəla, hafta.az saytının rəhbərliyi və kollektivinə 30 ilə yaxındır ki, həsrəti ilə yaşadığımız doğma Malibəyli kəndimizin hazırkı durumu haqqında məlumat görə təşəkkür edirik. Kəndimizin keçmiş barədəki məlu-

matlara bir neçə əlavə də etmək istərdim... Malibeyliyə biri kəndin mərkəzində, digəri isə yuxarı hissədə olmaqla XVIII əsrə aid iki məscid olub. Onların minarələri olmasa da, daxili quruluşları Şuşadakı Gövhərağa məscidinin memarlığına uyğun idi. Malibeylidə də eynilə Şuşadakı "Məşədi İbad" hamamı kimi qədim hamam mövcud olub... Araşdırmaçı jurnalist Vəlif Quliyev də təsdiqləyir ki, Azərbaycanda Qax rayonunun İlisu kəndindən sonra respublikamızda ən çox ziyalı, alim, akademik, ixtiraçı, həkim, müəllim, hərbi və s. yetişdirilən kənd olub. Kənddə böyük təsərrüfatlarına malik taxılçılıq, tərəvəzçilik, südçülük məşğul olan sovxoz

fəaliyyət göstərirdi. Atam Allahyar Kərimov xeyli müddət həmin sovxozun direktoru işləyib. Demək olar ki, respublikada ən böyük və məhsuldar taxıl məhsuldarı Malibeyli kəndlərdən biri də Malibeyli idi...

Sovet dövründə Malibeylidə iki zavod filialı fəaliyyət göstərirdi ki, biri Bakı lampa zavodunun idi. Kəndin 150-160 sakinini orada işləyir və yaxşı əməkhaqqı alırdı. Digəri isə Bakı radiozavodunun filialı idi. Yadırdadırsa, Bakıda "Xəzər" radioqəbul edicisi buraxılırdı. Həmin radioqəbul edicilərdən bizim kənddə də buraxılırdı və zavodda da onlarla həmkəndlimiz çalışırdı", - deyərək həmsöhbətimiz əlavə məlumat verib.

"O ki qaldı hazırda Malibeyli kəndinə, Hadrutdan köçən ermənilərin yerləşdirilməsinə... Bildiyiniz kimi, bu saat Malibeyli camaatı Bakının Sabunçu rayonunda salınmış "Ramana-450" qəsəbəsində onlar üçün tikilmiş yeni evlərdə yaşayır. Onu da deyim ki, bəlkə də Malibeyli Qarabağda işğal olunmuş yeganə kənddir ki, sakinləri Azərbaycanın onlarca rayonuna səpələnəyib, hamısı kompakt olaraq bir yerdə yaşayır.

Buna 1992-ci ilin fevralında dörd tərəfdən mühasirədə qalmış kənddən döyüşə-döyüşə çıxmağa məcbur olarkən ağsaqqallarla birlikdə könüllü tabor komandiri kimi mənəm də səylərim nəticəsində nail olduq. Yaşadığımız qəsəbədə də Malibeyli sakinləri normal həyat üçün dövlət tərəfindən hər şeylə təchiz olunub. Çoxları evinin yanında oğluna da, qızına da ev tikib. Bütün bunlara rağmen malibeylilər bir nəfər kimi öz torpaqlarına, özü də Şuşa şəhərinə, yaxud başqa kəndə yox, məhz Xankəndi şəhərinə bitişik olan doğma Malibeyli kəndinə qayıtmaq istəyirlər. Yeni mən də daxil olmaqla hamımız öz kəndimizə dönmək istəyindəyik. Təəssüf ki, hazırda doğma kəndimiz, sizin də yazdığımız kimi, hələ də separatçı erməni rejiminin nəzarətindədir və oraya Hadrutdan köçən erməniləri yerləşdirmək istəyirlər. Buna mane olmaq üçün isə əlimizdən bir iş gəlmir... İnşallah, dövlətimizin və ordumuzun tezliklə düşmənin bu tə-

“

Malibeylilər bir nəfər kimi öz torpaqlarına, özü də Şuşa şəhərinə, yaxud başqa kəndə yox, məhz Xankəndi şəhərinə bitişik olan doğma Malibeyli kəndinə qayıtmaq istəyirlər

ribatlarının da qarşısını alacağına və doğma kəndimizə qayıdışımıza şərait yaradacağına ümid edirik...

Əldə etdiyimiz son məlumatlara görə, Daşaltı kəndindən də çıxan ermənilərin hamısı Malibeyliyə köçürülüb və hazırda orada yaşayır. Onu da deyim ki, Şuşa rayonunun 37 kəndindən Malibeylidən savayı yalnız Turşu, Böyük Qaladərəsi, Kiçik Qaladərəsi və Salatınkənddə də ermənilər məskunlaşıb. Qalan kəndlərimiz isə bomboşdur və öncə Azərbaycan əsgərinin, ardınca isə doğma sakinlərinin gəlişini gözləyirlər", - deyərək keçmiş polkovnik vurğulayıb.

Sultan Laçın

XƏBƏRİNİZ OLSUN...

Avropa İttifaqı Azərbaycana yeni səfir təyin edib. Bu barədə Avropa İttifaqının Xarici siyasət və Təhlükəsizlik məsələləri üzrə Ali Nümayəndəsi Cozep Borrell qərar imzalayıb. Qərar əsasən, Peter Miçalko Al-nin Azərbaycandakı Nümayəndəliyinin rəhbəri təyin olunub. O, hazırda Al-nin Moldovadakı Nümayəndəliyinin rəhbəridir. Daha əvvəl Peter Miçalko Slovakiyanın Yunanıstandakı səfiri olub.

Təhsil naziri Emin Əmrullayev orta məktəblərin açılıb-açılmayacağı ilə bağlı suala cavab verib. Sosial şəbəkədə canlı yayım zamanı nazir bildirdi ki, bununla bağlı danışıq hələ tezdir. "Çalışacağıq ki, yaxın günlərdə bununla bağlı ictimaiyyətdə məlumat verək" - deyərək, nazir qeyd edib.

Azərbaycanlı güləşçi Pərviz Nəsimov Tokio-2020 Yay Olimpiya Oyunlarının final görüşünə çıxıb. Olimpiadada Ukrayna yığmasını təmsil edən 23 yaşlı yunan-Roma güləşçisinin 67 kq çəki dərəcəsinə həlledici rəqibi iranlı Gərai Məhəmmədrəza olub. Bir gün əvvəl 1/8 finaldan mübarizəyə qoşulan və 3 rəqibini məğlub edərək finala adlayan Nəsimov uğurlu çıxışını burada davam etdirə bilməyib. İrənli güləşçiyə 1:9 hesabı ilə məğlub olan həmyerlimiz gümüş mükafatla kifayətlənib və Olimpiya ikincisi olub.

Azərbaycan Ordusuna məxsus pilotsuz uçuş aparatının guya Ermənistan ərazisinə keçməsinin qarşısını alınması barədə yayılan məlumat qarşı tərəfin növbəti yalanıdır və dezinformasiya xarakterini daşıyır. Bu barədə hafta.az-a Müdafiə Nazirliyindən bildirilib. MN-in məlumatında qeyd olunub ki, həmin istiqamətdə pilotsuz uçuş aparatları hava qaldırılmayıb və istifadə olunmayıb: "Belə məlumatlar yaymaq Ermənistan tərəfi mövqələrimizi atəşə tutmaq kimi tənqidatlarını ört-basdır etməyə və ictimaiyyəti aldatmağa çalışır. Hazırda bu istiqamətdə əməliyyat şəraiti bölmələrimizin nəzarəti altındadır".

Azərbaycanda Məhərrəm ayının başlayacağı tarix açıqlanıb. Qafqaz Müsəlmanları İdarəsindən bildirilib ki, avqustun 10-da Azərbaycanda Məhərrəm ayı başlayacaq. Avqustun 19-da isə Aşura günü olacaq.

Türkiyənin cənub-şərqdəki Siirt vilayətində keçirilən antiterror əməliyyatı nəticəsində PKK terror təşkilatına mənsub 2 nəfər zərərsizləşdirilib. Bu barədə ölkənin Daxili İşlər Nazirliyi bildirib. Qeyd olunub ki, bölgədə "Ərən-13" antiterror əməliyyatları davam etdirilir. Təhlükəsizliyin təmin olunmasına jandarm xüsusi qüvvələri, PUA-lar, eləcə də Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus helikopterlər nəzarət edir.

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi yanında Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətinə (DANX) yeni təyinat olub. Anar Rzayev DANX-in yeni rəis müavini təyin edilib. Qeyd edək ki, Anar Rzayev 1973-cü ildə Bakı şəhərində anadan olub. Xəzər Universitetinin Hüquq və sosial elmlər fakültəsini bitirib.1994-1995-ci ildə "ACTP" tələbə mübadiləsi müsabiqəsində Bakıda, sonra isə Moskvə şəhərində qalib gələrək ABS-in Nyu-York ştatının Sirakuz Universitetinin Yutika Kollecinə təhsil alıb.

Ölkə ictimaiyyətindən Jirinovskiyyə sətər reaksiya

Etiraz

Sərsəm bəyanatları ilə gündəmə gələn Rusiya Liberal Demokrat Partiyasının rəhbəri Vladimir Jirinovski yenə Azərbaycanı təhdid edən bəyanatlar səsləndirib. O, bildirib ki, Cənubi Qafqaz Rusiyanın 200 illik müstəmləkəsi olub və Rusiyanın iradəsi ilə hər kəs hesablaşmalıdır. O, Rusiya sülhməramlılarına qarşı xüsusi münasibət tələb edib və daha nələr... Görünən odur ki, regionda maraqları olan güclər Cənubi Qafqazın ən güclü dövləti olan Azərbaycanı özünün müstəmləkəsindən kənar da görə bilmir və özünün siyasətinə jirinovskilərin vasitəsi ilə gücünü artırmaq üçün hansı reaksiyanı təbliğatına qarşı hansı reaksiyanı verib?

“Jirinovski kimilər onun qüdrətinin qarşısında əriyib-gedəcək”

■ Məsələ ilə bağlı hafta.az-a danışan Milli QHT Forumunun rəhbəri Rauf Zeyni bildirib ki, 30 illik müstəqillik dövründə Azərbaycan cəmiyyəti Rusiyanın ictimai-siyasi kəsimindən ölkəmizə qarşı müxtəlif səpkili qərəzliliklərin, qərəzli münasibətin şahididir. R.Zeyni bildirib ki, Azərbaycanın tarixi zəfərindən sonra Jirinovski kimilərdə başqıçellanması yaranıb.

“Bunlar yenə köhnə nəğmələrini oxuyurlar. Biz zamanlar Rusiya siyasətçilərinin hansı məqamda hansı sözü dediyini, Azərbaycana qarşı hansı hərəkətlər etdiklərini unutmamışıq. Jirinovskinin son sərəm çıxışları Rusiyada müəyyən qüvvələr tərəfindən dəstəklənir. Öz bəyanatı ilə Rusiyanın 200 illik müstəmləkəçilik siyasətini yada salan Jirinovski, əslində, Rusiyanın əsl siyasətinin mahiyyətini açıb göstərir. Zaman gəldi və sovet imperiyası, rus imperiyası dağıldı. İndi xalqların müstəqillik dövrüdür. Biz öz müstəqil dövlətimizi, ordumuzu inkişaf etdiririk. Ne gözleyirlər, yenidən gedib imperiyaya xidmət etməyimizi?! Xeyr, artıq bu mümkün deyil”. R.Zeyni bu gün Jirinovski kimilərinin Azərbaycana dil uzatmasını bizim xaricdə fəaliyyət göstərən vətəndaş cəmiyyətlərinin, QHT və diasporamızın fəaliyyətinin zəifliyi ilə əlaqələndirilməsi məqamlarına da diqqət etdi. O bildirib ki, Azərbaycana qarşı çıxış etdiyinə görə Moskvada olarkən Jirinovskinin cavabını zamanında veriblər.

“Bizim Jirinovskiden tələb etdiklərimiz o idi ki, millətə qarşı əsassız, təhqiredici fikirlər söyləməyin. Xalqı, milləti təhqir etməyə sənin heç bir haqqın və hüququn yoxdur. Sən kimsən ki, bizim milləti təhqir

edirsən?!”. R.Zeyni bildirib ki, ümumilikdə cəmiyyət olaraq belə hücumlara qarşı öz ideoloji təbliğatımızı dayandırmamalı, informasiya savaşımızı güclənməliyik.

“Azərbaycana qarşı yönələn təzyiqləri zərərsizləşdirmək üçün zaman-zaman işlər görməli, belə çıxışlara qarşı bəyanatlarımızı verməliyik. Paşinyan gəlib Şuşada yallı gedəndə demişdim ki, vaxt gələcək biz Şuşada “Cəngi”nin sədaləri altında yallı gedəcəyik. O qədar güclənməliyik ki, biz öz təsirinə salmaq istəyənlər bizimlə

“

Öz bəyanatı ilə Rusiyanın 200 illik müstəmləkəçilik siyasətini yada salan Jirinovski, əslində, Rusiyanın əsl siyasətinin mahiyyətini açıb göstərir

Sülhməramlılara münasibətdə Azərbaycan həmişə kifayət qədər müdrik mövqə tutub

hesablaşsınlar. Təbii ki, şanlı ordumuzun Şuşanı əlbəyaxa döyüşlə azad etməsini, qəhrəmanlığını, bir herb tarixi yazmasını Jirinovski kimilər həzm edə bilmir və edə bilməyəcəklər. Azərbaycan nə qədər güclü, qüdrətli olsa, Jirinovski kimilər onun qüdrətinin qarşısında əriyib-gedəcək. Azərbaycan dövlət olaraq tarixdə qalacaq.

Biz bu gün Zəngəzur uğrunda mübarizə aparırıq Jirinovski kimilərinin başına hava gəlir”.

R.Zeyni bu gün Azərbaycanın iqtisadi, siyasi, Dəmir Yumruq kimi güclənməsinin əsasında ən mühüm güc vahidi kimi milli birliyin dayanacağını öne çəkib. Bildirib ki, ölkə prezidentinin apardığı siyasət dayanıqlı inkişafa söykənir. Həm iqtisadiyyat, həm ordu, gücə söykənən diplomatiya, həm də güclü vətəndaş cəmiyyətinin yaranması millət olaraq bizi uğura aparacaq.

“Sülhməramlılarla bağlı kiminsə Azərbaycan rəhbərliyinə xəbərdarlıq etməsinə ehtiyac yoxdur”

■ ANAP sədri Abutalıb Səmədov hafta.az-a açıqlamasında bildirib ki, Jirinovski “Cənubi Qafqazın Rusiyanın təsir zonasına daxil olduğunu” iddia edir. Partiya sədri təəssüf hissi ilə Qərbi ölkələrinin də bu cür düşüncüyünə qeyd edib.

“Bu təhlükəli yanaşma Rusiyanın əl-qol çəməsinə imkan verir. Hesab edirəm, NATO bu məsələdə qəti mövqə tutmalı və ruslara anlatmalıdır ki, nə Cənub Qafqaz, nə də Ukrayna Rusiyanın istəyi ilə oturma-durmaqcaq və rusların bu ölkələrin suverenliyinə müdaxilə cəhdləri ciddi şəkildə cəzalandırılacaq.

Sülhməramlılara münasibətdə Azərbaycan həmişə kifayət qədər müdrik mövqə tutub. Xırda məsələlərə səbirlə yanaşaraq, prinsipial məqamlarda bizim tələblərimizin icra edilməsinə nail olmuşuq. O da etiraf olunmalıdır ki, bəzi insidentləri çıxsaq, həm Azərbaycan, həm də Türkiyə rəhbərliyi onların fəaliyyətini məqbul qiymətləndiriblər. Bu səbəbdən, sülhməramlılarla bağlı kiminsə Azərbaycan rəhbərliyinə xəbərdarlıq etməsinə ehtiyac yoxdur və heç kim belə bir “xəbərdarlıq” etmək “cəsəretini” göstərə bilməz. Əgər hansısa dövlətin başçısı tərəfindən belə bir cəhd olsa, ən kəskin cavabın verilməsinə əmin ola bilər. Bu həqiqəti həm “siyasi tələklər”, həm də Azərbaycan daxilində olan bəzi qüvvələr anlamalıdır.”

A.Səmədov son vaxtlar Azərbaycan haqqında çoxlu xoş bəyanatlar verən bu təlxəyi bu cür danışımağa nələrin vadar etməsi sualına da aydınlıq gətirib.

“Birinci növbədə, Azərbaycanın artan gücü və nüfuzu. İkincisi, Türkiyənin addım-addım Cənubi Qafqaza nüfuz etməsi və bu reallığın hamı tərəfindən, o cümlədən, Rusiya rəhbərliyi tərəfindən qəbul edilməsi. Nəhayət, “İslamabad Bəyannaməsi”ndən sonra, “Şuşa” və “Bakı” bəyannamələrinin imzalanması dünyada çoxlarını narahat edir və bu cür avantüristlər onların öz aralarında danışdıqlarını səsləndirərək qeyri-ciddi, marginal siyasətçi olduqlarını və qarşılarına ciddi hədəflər qoymadıqlarının nümayiş etdirirlər”.

☞ Tahira

Mövqə

İctimai-siyasi düşərgədə ölkədə referendumun keçirilməsinin zəruriliyi ilə bağlı müzakirələr gedir. Son vaxtlar Milli Məclisin deputatlarının fəaliyyətinə yönəlik tənzimləmələr, referendumun keçirilməsi ilə bağlı çıxışları artırılıb. Bir qisim hesab edir ki, Milli Məclis buraxılmalıdır, bir qisim isə boş qalan yerlərə seçkilərin keçirilməsi ilə yanaşı, bir deputat kimi heç bir fəaliyyəti, yaxud fəaliyyətsizliyi olan, seçicilərini narazı salan deputatların yeniləri ilə əvəzlənməli olduğunu iddia edir. Milli Məclisin deputatı Qənirə Paşayeva hafta.az-a referenduma bağlı ortaya atılan fikirlərin heç bir əsasının olmadığını deyib.

Qənirə Paşayeva, Milli Məclisin deputatı

“Referendum çağırışları” - əsaslandırımı?

Deputat bildirib ki, son günlər bəzi media orqanlarında və sosial şəbəkələrdə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasına yaxın vaxtlarda dəyişiklik edilməsi məqsədilə referendum keçiriləcəyi, habelə Milli Məclisin təkrarən buraxılacağı barədə əsassız, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlar yayılmaqdadır.

“Bu “məlumat”lar, gözləntilər nə dövlətin, nə cəmiyyətin, nə də dövlətçiliyin dəyərini yüksək tutan vətəndaşın maraqlarına cavab vermir və bilavasitə belli radikal siyasi dairələrin maraqlarına xidmət edir. Belə olan halda - bir dərs siyasəti çəvrənir, radikalların maraqlarını cəmiyyət, dövlət maraqları səviyyəsinə qaldırmaq olarmı? Əlbəttə, olmaz!”.

Q.Paşayeva qeyd edib ki, referendum yaxın keçmişdə olub, cəmiyyətin müzakirələri, xalqın səsi nəticəsində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının 42 maddəsinə 29 dəyişiklik edilib.

“Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında dəyişikliklər edilməsi haqqında” referendumu üzərindən heç 5 il keçməmiş növbəti bir referendum barədə müzakirələr köklü səbəblərə əsaslanmır. Ölkədə hakimiyyət bölgüsü məlumdur, qurum və quruluşların işi günün tələbləri səviyyəsində qurulub; islahatlar dövlət başçısının kəskin rəhbərliyi ilə həyata keçirilir və xalqın rəğbəti ilə qarşılanır. Yalnız Vətən müharibəsi-

vericilik fəaliyyətində yaddaqalan bir dönmə keçirib. Özəlliklə Şuşa şəhərinin Mədəniyyət paytaxtı statusu ilə bağlı cənab Prezidentin qanunvericilik təşəbbüsü ilə göndərdiyi Qanun layihəsinin komitələrdə və plenar iclaslarda müzakirələri, səsvərmənin keçirilməsi hər birimizin deputatlıq fəaliyyətimizdə xüsusi hadisə olub;

- Beynəlxalq əlaqələr daha da intensivləşib. O cümlədən Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan parlamentlərarası (üçtərəfli) əməkdaşlıq formatının rəsmiləşdirilməsi ən yeni dövr tariximizin önəmli hadisəsidir;

- Vətəndaşlarla iş intensiv xarakter alıb, minlərlə vətəndaşın müxtəlif səpkili müraciətləri cavablandırılıb, ister məktubla bildirilib, istərsə bilavasitə görüşlərdə qaldırılmış problemlər öyrənilmiş, müvafiq qaydada həll olunmuşdur. Bu mənada, Məclis üzvlərinin fəaliyyətinin artırılması xüsusi qeyd olunmalıdır;

- Mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə əlaqələr daha da sıxlaşmışdır. Özəlliklə şəhid ailələri, yaralı qazilərlə bağlı, sosial müdafiyyə ehtiyacı olan seçicilərlə bağlı məsələlər Məclis, Məclis üzvlərinin diqqətindən əskik olmamışdır;

- Bellidir ki, ötən ilin martından global pandemiya ilə mübarizə içindəyik. Bu mübarizədə ölkəmiz cənab Prezidentin mükəmməl rəhbərliyi ilə ümumdünya miqyasında yaddaqalan ad-

Parlamentdə boş qalan yerlər

Ələsgər Məmmədli, hüquqşünas

◀ əvvəli 1-ci səhifədə

Faktiki olaraq bu yaxınlarda Azərbaycan, Türkiyə, Pakistan parlamentlərinin birgə Bakı Bəyannaməsi imzalandı. O qədər uğurun qabağında mən anlamıram bu Milli Məclis niyə buraxılmalıdır?!”. F.Ağamalı bu faktlara əsasən hesab edir ki, belə yanaşmalar xüsusi olaraq Azərbaycanın müzakirə sistemində sünü şəkildə gəti-

rilməmiş bir layihədir. Onun sözlərinə görə, bu Milli Məclisə qarşı sünü hücumların təşkilinə və fəaliyyətinə kölgə salınmasına yönəlib. Deputat hesab edir ki, qanunla referendum keçirilə bilər. İndiki durumda referendumda hansı məsələlər qoyulacaq?

“Bu gün müzakirələrdə diqqətçəkən ən aktual məsələ mojaritar və proporsional seçkinin keçirilməsi ilə bağlıdır. Eyni zamanda, deputatların sayının artırılması və bir sıra prosedür qaydalarının dəyişməsi ilə bağlı məsələlər müzakirə oluna bilər.

Bu müzakirələr referendum keçirilməsinə heç bir əsas vermir. Gələcəkdə mən hər hansı referendumun keçirilməsinə istisna etməm, bu mümkündür. İndiki durumda buna ehtiyac yoxdur. Ona görə də hesab edirəm ki, bu məsələlər Azərbaycana qarşı heç də xoş olmayan layihənin tərkib hissəsi deyil”. F.Ağamalı eyni zamanda Milli Məclisdə olub, lakin cəmiyyətə çıxmaq istəməyən, jurnalistlərin suallarına cavab verə bilməyən və yaxud vermək istəməyən deputatlarla bağlı məsələyə də aydınlıq gətirib.

O, belə deputatları qınadığını və belə halları pislədiyini deyib: “Milli Məclis özünü qanun pozuntusu törədənlərdən təmsil etməlidir. Kimsə mandat əldə

Fəzail Ağamalı, Milli Məclisin deputatı

edib, “burda mənəm, Bağdadda kor xəlifə” düşüncəsi ilə fəaliyyət göstərsə, çox böyük səhvə yol verir. Millət vəkili millətə, dövlətə xidmət etməlidir və bunu özüne şəraf bilməlidir”.

Məsələ ilə bağlı MSK-ya da müraciət etdik. Mətbuat xidmətinin katibi Şahin Əsədli “Bir azdan danışıraq”, - dedi, əməmə nədənsə sualımıza cavab gəlmədi...

☞ Tahira Qafarlı

ni, müharibədəki tarixi zəfərimizi vurğulamaqla dövlətimizin, dövlət orqanlarımızın Prezidentin rəhbərliyi ilə necə çalışdığını bütün dünyanın gördüyünü ifadə edə bilərik. Görünür, dünyanın gördüyünü bizim bəzi radikal çevrələr görə, idrak edə bilmir. Bir sözlə, respublikamızda təkmil və ahəngdar dövlət idarəçiliyi mövcuddur və konkret hakimiyyət bölgüsü vardır; müxtəlif dövlət orqanları, qurum və quruluşlar bir-birinin fəaliyyətini tamamlayır. 28 sentyabr 2016-cı ildəki referendumdən, 11 aprel 2018-ci ildəki Prezident və 09 fevral 2020-ci ildəki parlament seçkisindən sonrakı şəkillənmə və yeniliklərlə dövlət orqanlarının fəaliyyətinin, koordinasiyasının effektivliyi daha da artıb”.

Deputat Milli Məclisin necə çalışması ilə bağlı irəli sürülən fikirlərə diqqət çəkib.

“Özüm Milli Məclisin üzvüyəm, Məclisin işinə yaxından bələdəm. Məclisin istər say tərkibi, istərsə də tərkibin formalaşdırılması üçün tətbiq olunan mövcud seçki sistemi illər ərzində sınaqdan uğurla çıxıb və günün tələblərinə uyğundur.

Nələri xüsusi fərqləndirə bilərik?
- VI çağırış Milli Məclis öz fəaliyyətini dövlət başçısının daxili və xarici siyasətinə, eləcə də tövsiyələrinə uyğun, yüksək səviyyədə qurulması üçün zəruri addımlar atılıb, uğurlar əldə edilib;

- Milli Məclisdə islahatlarla yanaşı, Məclis özünə islahatlarla töhfə verən bir mühüm hakimiyyət qolu kimi özünü doğruldub;

- 2020-ci ilin fevralındakı seçkilərdən sonra formalaşmış heyət, ötən müddət içində qanun-

“

Bu “məlumat”lar, gözləntilər nə dövlətin, nə cəmiyyətin, nə də dövlətçiliyin dəyərini yüksək tutan vətəndaşın maraqlarına cavab vermir

dımlar atmış, beynəlxalq humanitar təşəbbüslərlə seçilmişdir. Ölkə daxilində də mühüm addımlar atılmışdır ki, Milli Məclis istər qanunlara müvafiq əlavə və düzəlişlərin qəbulunda, istərsə, vətəndaşlarla iş sahəsində yaddaqalan işlər görmüşdür.

Hər bir Məclis üzvü, ali dövlət rəhbərliyinin fəaliyyətini bundan sonra da özü üçün örnək hesab etməkdə haqlıdır.

44 günlük Vətən Müharibəsi ilə əlaqədar görülmə işlər - müharibə dövründə və müharibədən sonra, ikitərəfli, çoxtərəfli parlamentlərarası əlaqələr, qəbul edilən müxtəlif müraciətlər, bəyanatlar, qətnamələr Məclisin məsuliyyətli fəaliyyətinə sübutdur.

Həmkarlarımızın KİV-lərdə çoxsaylı məqalələri, müsahibələri, sosial mediadakı fəallıqları qeyd olunmalıdır. Bura, ötən ilin iyulunda Tovuzda, dövlət sərhədində baş

vermiş döyüşlər vaxtı və döyüşlərsənrası görülmə işləri də şamil edirəm.

Qalib ölkənin Milli Məclis üzvü olmaq nə qədər şərəflidirsə, bir o qədər məsuliyyətlidir. Çox şadam ki, tam ekser həmkarlarımız məhz bu şəraf və məsuliyyətin dərin fərqiçindədir”, - deyir Milli Məclisin Mədəniyyət Komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva referendumun keçirilməsi ilə bağlı iddiaların yanlış olduğunu əsaslandırıb.

Onu da qeyd edək ki, mediada artıq hökumətdəki mənbələrə istinadən heç bir referendumun keçirilməyəcəyinə dair məlumatlar yayılıb. Yeni Azərbaycan Partiyası da eyni bəyanatla çıxış edib.

☞ Tahira Qafarlı

Daşkəsən dəmir filizi yatağında son durum

Araşdırma

Azərbaycanda sənayenin digər sahələri ilə yanaşı, qara metallurgiya sənayesinin inkişafı ilə bağlı münbit şərait var. Bu gün ölkəmizdə qeyri-neft sənayesinin inkişafı strategiyası çərçivəsində metallurgiya sənayesinin kompleks inkişafı üçün də səylər göstərilir. Belə ki, "Daşkəsən Filizsəfləşdirmə" ASC uzunmüddətli fasilədən sonra yenidən əsaslı təmir olunaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin iş-tirakı ilə 31 oktyabr 2006-cı ildə obyekt yenidən işə salınıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 23 aprel 2013-cü il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycan Polad İstehsalı Kompleksi yaradılıb.

Yatağın gələcək taleyi bu ilin sentyabrında məlum ola bilər

Ötən il isə ölkə Prezidentinin 6 avqust 2020-ci il tarixli Sərəncamı ilə Daşkəsən dəmir filizi yatağının istismara verilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında sənəd imzalanıb. Həmin sənədə əsasən, Daşkəsən dəmir filizi yatağının istismara verilməsi ilə əlaqədar ilkin qiymətləndirmə sənədinin hazırlanması məqsədilə "Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.64-cü bəndində göstərilmiş məbləğdən "AzerGold" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə ilkin olaraq 3 milyon manat ayrılması nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, Daşkəsən rayonunda yerləşən, regionun ən nəhəng dəmir filizi yataqları kompleksini təşkil edən "Daşkəsən" dəmir filizi sahəsində hasilat işlərinə SSRİ dönəmində başlanılıb. Bu məqsədlə 1945-ci ildə "Daşkəsən Filiz İdarəsi" yaradılıb. "Daşkəsən" dəmir filizi sahəsi 1954-cü ildən 1994-cü ilə qədər intensiv olaraq istismar edilmişdir. Bu müddət ərzində sahədən çıxarılmış dəmir filizi ehtiyatlarının miqdarı 92 milyon ton təşkil edib. 1994-cü ildən 1997-ci ilədək yataqda istismar işləri müəyyən fasilələrlə qismən aparılıb. "Daşkəsən" dəmir filizi sahəsində 6 yataq mövcuddur: "Şimal-şərq", "Şimal-qərb", "Cənub-şərq", "Cənub-qərb", "Dəmirov", "Dardərə".

Bəs, görəsən, hazırda Daşkəsən filiz yataqlarında son durum nədən ibarətdir? Bu yataqların taleyi necə olacaqdır? Yataqlar təkrar özəlləşdirməyə açılacaqmı?

■ **Məsələ ilə bağlı "AzerGold" QSC-dən hafta.az-a bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 6 avqust 2020-ci il tarixli 2202 nömrəli Sərəncamı ilə Daşkəsən dəmir filizi yatağının istismara verilməsi ilə əlaqədar ilkin qiymətləndirmə sənədinin hazırlanması Cəmiyyətə həvalə edilib:** "Möhtərəm Cənab Prezidentin göstərdiyi

Rəşad Həsənov, iqtisadçı-ekspert

yüksək etimadın nəticəsi olaraq, 1 sentyabr 2020-ci il tarixli Sərəncamla "AzerGold"un fəaliyyət sahəsi genişləndirilib. Ölkə ərazisində qara metal filizi yataqlarının inkişafı və idarə olunması da Cəmiyyətə həvalə olunub. Sərəncamdan irəli gələn tapşırıqların icrası, dəmir filizi yataqları üzrə fəaliyyətin təşkili ilə əlaqədar bütün səhmləri Cəmiyyətə məxsus olan ilk törəmə şirkət - "Daşkəsən Dəmir Filiz" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti fəaliyyətə başlayıb. Həzrət Daşkəsəndə regionun ən nəhəng dəmir filizi yataqları kompleksinin gələcəkdə işlənməsində dair ilkin qiymətləndirmə sənədinin hazırlanması çərçivəsində fəal iş aparılır. Həzrət Daşkəsəndə regionun ən nəhəng dəmir filizi yataqları kompleksinin gələcəkdə işlənməsində dair ilkin qiymətləndirmə sənədinin hazırlanması çərçivəsində fəal iş aparılır. Həzrət Daşkəsəndə regionun ən nəhəng dəmir filizi yataqları kompleksinin gələcəkdə işlənməsində dair ilkin qiymətləndirmə sənədinin hazırlanması çərçivəsində fəal iş aparılır.

■ **Mövzu ilə bağlı bizimlə fikirlərini bölüşən iqtisadçı-ekspert Rəşad Həsənov hesab edir ki, yatağın özəlləşdirilməsi daha səmərəli ola bilər:**

"Açıq bu istiqamətdə indiyədək yaranan mürəkkəb kombinasiyanın səbəbi mənə məlum deyil. Amma söhbət yataqda gedirsə, özəlləşdirmə daha faydalıdır. Bir sıra sahələr var ki, dövlətin onlardan geri qəbul etməsi həm şəffaflığa, həm hesabatlığa, həm büdcənin gəlirlərinin artmasına, dövlətin maliyyə yekününün azalmasına, idarəetmə, korrupsiya risklərinin aradan qalxmasına, son nəticədə həmin müəssisələrin rəqabət qabiliyyətinin yüksəlməsi, onlarda özəl təşəbbüskarlığın formalaşması, o müəssisələrin Azərbaycan iqtisadiyyatına qazandırılması zərurəti var".

nədirin 2021-ci ilin sentyabr ayında təqdim edilməsi nəzərdə tutulub. Bu layihənin başlıca hədəfi qısa müddət ərzində dəmir filiz yataqlarının hasilata verilməsi və metal qırıntıları əvəzləyən, həmçinin daha keyfiyyətli metallurji məhsulların istehsalı üçün xammala tələbin təmin edilməsidir.

Bu məqsədlə fəaliyyətin 2 mərhələ üzrə təşkil edilməsi planlaşdırılır. Birinci mərhələdə yüksək dəmir tərkibli filiz konsentratının, ikinci mərhələ üzrə isə birbaşa reduksiya edilmiş dəmirin (və ya isti briketləşdirilmiş dəmirin) istehsalı nəzərdə tutulub. Həzrət Daşkəsəndə iqtisadi araşdırmalar və tədbirlər planı hazırlanır. İlkin olaraq MMC-yə 150 nəfər işçi cəlb ediləcək.

Qurumdan həmçinin vurğulanı ki, "AzerGold" QSC-nin beynəlxalq məsləhətçi şirkəti tərəfindən hazırlanan Strateji Yol Xəritəsi çərçivəsində qarşıdakı illər ərzində Daşkəsən dəmir filizi yataqlarının istismara verilməsi və dəmir istehsalı zənciri üzrə 2035-ci ilədək əsas makroiqtisadi töhvələr də hesablanılıb. Əsas makroiqtisadi töhvələr aşağıdakı kimidir:

Məcmu ÜDM: 6.8 mlrd AZN

Gəlir: 4.9 mlrd AZN

Vergilər: 556 mln AZN

Daimi iş yerləri: 1650 nəfər

Birbaşa və dolaylı iş yerlərinin sayı (multiplikator faktoru nəzərə alınmaqla): 3300 nəfər

■ **İnfrastruktur:** dəmir yolu, elektrik xətti və s. Qurumda hesab edirlər ki, "Daşkəsən" dəmir filizi yataqlarının istismara verilməsi daimi iş yerlərinin açılmasına, dəmir məhsullarının ixrac potensialının artmasına, xammaldan asılılığın azalmasına və nəticədə ölkənin ümumi daxili məhsulun artmasına, yeni iş yerlərinin açılmasına töhfə verəcək. Yatağın gələcək taleyi isə bu ilin sentyabrında ilkin qiymətləndirmə sənədinin hökumətə təqdim olunmasından sonra məlum olacaqdır.

Ekspert rəyi

■ **Mövzu ilə bağlı bizimlə fikirlərini bölüşən iqtisadçı-ekspert Rəşad Həsənov hesab edir ki, yatağın özəlləşdirilməsi daha səmərəli ola bilər:**

"Açıq bu istiqamətdə indiyədək yaranan mürəkkəb kombinasiyanın səbəbi mənə məlum deyil. Amma söhbət yataqda gedirsə, özəlləşdirmə daha faydalıdır. Bir sıra sahələr var ki, dövlətin onlardan geri qəbul etməsi həm şəffaflığa, həm hesabatlığa, həm büdcənin gəlirlərinin artmasına, dövlətin maliyyə yekününün azalmasına, idarəetmə, korrupsiya risklərinin aradan qalxmasına, son nəticədə həmin müəssisələrin rəqabət qabiliyyətinin yüksəlməsi, onlarda özəl təşəbbüskarlığın formalaşması, o müəssisələrin Azərbaycan iqtisadiyyatına qazandırılması zərurəti var".

«Sevinc»

Mediamız Ermənistan xüsusi xidmət orqanları üçün mənbə olmamalıdır

Aktual

Azərbaycan Ordusu dünyanın 50 ən güclü ordusundan biri kimi 44 günlük Vətən müharibəsində tarix yazdı. Ali baş komandan İlah Əliyevin də bayan etdiyi kimi, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri 44 gün ərzində bir dəfə də olsun geriyə addım atmadı.

Halbuki müharibələrdə hücumlar, geriye dönmələr, manevrlər olur. Amma Azərbaycan Ordusu 30 illik işğala son qoymaq naminə bütün imkanlarını səfərbər etmişdi.

Bu fikirləri hafta.az-a millət vəkili Könü Nurullayeva deyib. Onun sözlərinə görə, düşmən bu müddətdə bir dəfə də olsun, uğurlu əməliyyat apara bilməyib. Bütün beynəlxalq hərbi ekspertlər Azərbaycan Ordusunun yüksək səviyyəli, mütəşəkkil komandanlığını nümunə kimi göstərdi.

"Düşmənin hədəflərini sərəst dəqiqliklə məhv edən ordunun əsl gücü döyüş meydanında bəlli oldu. Hərbiçilərimizin peşəkərliliyi, yüksək səviyyəli vətənpərvərlik hissi ilə yanaşı, cəmiyyətin ordunun yanında olması Silahlı Qüvvələrimizə əlavə güc verdi. Biz hələ ötən ilin yayında Tovuz döyüşləri zamanı cəmiyyətin Ordumuza dəstəyinin şahidi olduq. Cəmiyyətdə tutduğun mövqedən asılı olmayaraq, hər kəs Azərbaycan əsgərinin yanında idi, hər kəs ordumuzun ətrafında sıx birləşmişdi.

Biz həm də əzmkarlığımızla düşməne qalib gəldik. Orduda təşkilatlanma, xalq-ordu birliyi postmüharibə dövründə də davam edir. Azərbaycan öz sərhədlərində daha da möhkəmlənir, ərazilərimizin təhlükəsizliyinin təmin olunması istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirilir. Yeni mərhələdə də təbii ki, həm ordumuzun, həm də cəmiyyətin qarşısında yeni vəzifələr durur. İndi proseslərə daha həssas yanaşmalı, xüsusi ilə in-

formasiya cəbhəsində müharibə dövründə olduğu kimi eyni həssasiyyəti qoruyub saxlamalıyıq. Son günlər bezi kütləvi informasiya vasitələri və sosial şəbəkələrdə Azərbaycan Ordusunda ştat dəyişikliyi, şəxsi heyətin rotasiyası, kadr islahatları və Orduya aid digər məlumatların təhrif olunmuş şəkildə yayılması azuolunan hal deyil.

Müdafiə Nazirliyinin sonuncu bəyanatında da qeyd olunduğu kimi, şəxsi heyət, xüsusilə yuxarı çinli zabit heyətinin vəzifə yerdəyişməsi kimi məlumatlar xidməti xarakter daşıyır və hərbi-dövlət sirri sayıla bilər. Qalib Ordu haqda bu cür məlumatların yayılması və bu istiqamətdə müzakirələrin təşkil olunması yolverilməzdir. Sosial şəbəkələrdə və ya mediada rəsmi mənbələrle

Düşmənin hədəflərini sərəst dəqiqliklə məhv edən ordunun əsl gücü döyüş meydanında bəlli oldu

dəqiqləşdirilmədən yayılan informasiyalardan ölkəmizə qarşı təhlükəli məqsədlər üçün istifadə olunduğunun dəfələrlə şahidi olmuşuq. Burada artıq hərbiçilərimizin həyatı təhlükəsizliyi məsələsi ortaya çıxır. Azərbaycan mediası Ermənistan xüsusi xidmət orqanlarının dezinformasiya siyasəti üçün mənbə olmamalıdır. Vətəndaş məsuliyyəti burada əsas şərt-dir. Biz müharibə dövründə olduğu kimi, postmüharibə dövründə də ordumuzun yanında olmalı, KİV-lərdə və ya sosial şəbəkələrdə məsuliyyətsiz informasiyaların yayılmasına mane olmalıyıq".

«Azad»

■ **Təhsil Nazirliyinin keçirdiyi müəllimlərin işə qəbulu imtahanlarının test nəticələrinə görə, kimya, rus dili, musiqi, təsviri incəsənət, Azərbaycan dili (rus bölməsi), coğrafiya, informatika, fiziki tərbiyə, ingilis dili fənləri üzrə elan etdiyi vakant yerlər tam dolmayıb.**

Bu barədə açıqlama verən təhsil naziri Emin Əmrullayev bezi fənlər üzrə namizədlərin sayı az olduğunu bildirdi. "Təhsil Nazirliyinin yanaşması ondan ibarətdir ki, namizəd 30 baldan yuxarı yığıbsa, müəllim kimi işləyə bilər. On dan az olanları seçmə buraxmırıq. Düşünürəm ki, testlər çətin olub. Həmin şəxslərə hazırlanmış gələn il imtahanda iştirak etməyi tövsiyə edirik", - deyir nazir qeyd edib. Dərs saatlarını azaltmaqla daha çox müəllimi işə cəlb etməyi düzgün hesab etmirik.

■ **İyul ayı üzrə xaricdə təhsil alanların diplomlarının tanınması barədə statistika açıqlanıb. Təhsil-dən Keyfiyyət Təminatı Agentliyindən hafta.az-a verilən məlumata görə, ötən ay 257 müraciətinin 219-u barədə müsbət qərar verilib, 38 nəfərin müraciəti isə mənfii qərarla yekunlaşıb.**

Tədris yükünü mənimləmək üçün təhsil aldığı ölkənin ərazisində kifayət qədər olmaması səbəbi ilə 13, tədris dili üzrə bilik səviyyəsinin qənaətbəxş olmaması səbəbi ilə 12, təhsil ölkəsində tələb olunan minimal müddətin ödənilməməsi, həm də tədris dilinin qənaətbəxş olmaması səbəbi ilə 7, digər səbəblər üzrə 6 nəfərin müraciəti mənfii qərarla yekunlaşıb.

■ **4 avqust 2021-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ilə Yaponiyanın xarici işlər naziri Motegi Toshimitsu arasında telefon danışığı baş tutub.**

Xarici İşlər Nazirliyindən (XİN) hafta.az-a verilən məlumata görə, nazirlər ikitərəfli əməkdaşlıq əlaqələrinin cari vəziyyəti və inkişaf perspektivlərini müzakirə ediblər. Nazir Ceyhun Bayramov, hazırkı çətin vəziyyətdə "Tokio-2020" Yay Olimpiya Oyunlarının yüksək səviyyədə təşkili münasibətilə yapon həmkarını təbrik edib. Tərəflər, növbəti il iki ölkə arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30 illiyinin qeyd olunmasını vurğulayaraq, bu xüsusda fikir mübadiləsi aparıblar.

■ **Vətən müharibəsində ağır yaralanan daha 3 qazimiz "YAŞAT" Fondu tərəfindən Türkiyəyə göndərilib. Bu barədə hafta.az-a fəndən məlumat verilib.**

Məlumatla görə, Türkiyəyə göndərilən qazilər Atakişiyev Nəriman Qələndər oğlu, Ağayev Mübariz Şahab oğlu, Muradov Tanıverdi Mədəd oğludur. Qeyd olunub ki, "YAŞAT" Fondu tərəfindən Türkiyədə ölkəmizə gətirilən, həmçinin yerli həkimlərin rəyi nəzərə alınaraq qazilərimizin müvafiq müayinə, müalicə və reabilitasiya prosesi Türkiyədə davam etdiriləcək: "YAŞAT" Fondu qazilərimizin müalicəsinə tam yekunlaşana qədər nəzarətdə saxlayacaq. Fond tərəfindən hakim rəyi əsasında ağır yaralı olan qazilərimizin müalicə üçün xaricə davamli şəkildə göndərilməsi təmin edilir".

■ **"Fitch" reyting agentliyi Azərbaycanda valyuta ehtiyatlarının əhəmiyyətli dərəcədə artımını proqnozlaşdırır. Bunu Trend-ə agentliyin suveren istiqrazlar şöbəsinin baş direktoru Pol Qembi deyib.**

Onun sözlərinə görə, "Fitch"ın may ayında Azərbaycanın reytingi üzrə "BB+" proqnozunu "mənfii"dan "stabil"ə yüksəltməsi ölkənin suveren balansının pandemiya və ötənlikli neft qiymətlərinin azalmasına dayanıqlığını əks etdirir: "2020-ci ilin sonunda xarici valyutada suveren aktivlərin həcmi 49,9 milyard dollar təşkil edib ki, bu əvvəlki ilə müqayisədə daha yüksəkdir. Xarici maliyyə isə daha yüksək neft qiymətləri ilə dəstəklənir. İyun ayında "Fitch" neft qiymətlərinin bu il 63 dollar/barel, 2022-ci ildə 55 dollar/barel olacağını proqnozlaşdırıb.

■ **Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 996 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 202 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.**

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan hafta.az-a verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 5 nəfər vəfat edib. İndiyədək ölkədə ümumilikdə 346 878 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 333 694 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 5 039 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 8 145 nəfərdir. Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 10 465, ötən müddət ərzində isə ümumilikdə 4 070 700 test aparılıb.

Gələn həftədən şagirdlərin elektron yerdəyişməsinə başlanılır

Təhsil

Son illər təhsil sahəsində aparılan xidmətlərin əksəriyyəti elektronlaşdırılıb. Məqsəd isə olduqca sadədir: vətəndaş məmnunluğunun artırılması və bu sahədə yaranan neqativ halların minimuma endirilməsi. Yeri gəlmişkən, bu ilin iyunun 10-dan etibarən şagirdlərin elektron yerdəyişməsi üzrə müvəqqəti olaraq dayandırılan sorğuların qəbulu yenidən aktivləşdiriləcək. Belə ki, avqustun 9-u saat 11:00-dan etibarən məktəbhazırlıq qrupları, I və X siniflər istisna olmaqla, digər siniflərdə təhsil alan şagirdlər üçün elektron yerdəyişmə prosesi başlanılır.

Şagirdlərin yerdəyişməsi prosesi www.sy.edu.az portalı vasitəsilə həyata keçirilir. Şagird yerdəyişməsinin elektronlaşdırılması bu prosesdə məktəb və valideyn arasında olan məsafənin azaldılmasına və valideynin təhsil müəssisəsi ilə təmasını daha şəffaf şəkildə təşkilinə xidmət edir.

Bu istiqamətdə əsas yeniliyə gəlincə, əvvəlki illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında fəaliyyət göstərən ümumi təhsil müəssisələrində təhsil alan şagirdlərin ölkə daxilində yerdəyişməsinə elektron qaydada həyata keçirmək mümkün deyildi.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında fəaliyyət göstərən ümumi təhsil müəssisələrində sözügedən təhsil inteqrasiya olunub və növbəti tədris ilindən Naxçıvanda təhsil alan şagirdlərin ölkə daxilində yerdəyişməsi də elektron qaydada www.sy.edu.az portalı vasitə-

Naxçıvanda təhsil alan məktəblilərin də ölkə daxilində yerdəyişməsi elektron qaydada aparılacaq

silə aparılacaq. Azərbaycanda azyaşlıların məktəbə geden yolunun elektronlaşdırılmasından 6 ilə yaxın vaxt keçir. Belə ki, 2015-ci ildən başlayaraq Təhsil Nazirliyinin birbaşa tabeliyindəki lisey, gimnaziyalarda və Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin tabeliyindəki ümumi təhsil məktəblərində I sinifə şagird qəbulu www.mektebeqebul.edu.az elektron sistemi vasitəsilə həyata keçirilir. I sinifə elektron sənəd qəbulu təhsil sahəsində əhaliyə göstərilən elektron xidmətlərin dairəsinin genişləndirilməsi, şagird kontingentinin uçot sisteminin təkmilləşdirilməsi, valideynlərin əlavə vaxt itkisinin qarşısının alınması məqsədilə tətbiq edilir.

Bu yenilik şəffaflığın təmin edilməsi, vaxt itkisinin aradan qaldırılması, cəmiyyətdə informasiya texnologiyalarından istifadə mədəniyyətinin formalaşması baxımından olduqca əhəmiyyətli rol oynayır.

Partlamış qarğıdalı həzm sistemine yaxşı təsir bağışlayır, qəbizliyin qarşısını alır. Həmçinin tərkibində bir sıra faydalı vitamin və minerallar cəmləşir. Bu qida xorestrol səviyyəsini tənzimləmək baxımından olduqca yaxşıdır.

Hafta.az-ın "Menyu" rubrikasının bugünkü mövzusu da elə məhz bu universal bitkidir. Nəzərinizə çatdırmaq ki, hazırda qarğıdalı bitkisini daha çox səyyar satışlarda görmək mümkündür. İstər iri magistral yolların kənarında, istərsə də insanların sıx istifadə etdiyi metro və dayanacaqlarda bu ərəfələrdə

qarğıdalı satanları tez-tez görə bilərik. Qiymətə gəldikdə isə əsasən 3 qarğıdalı 1 manatadır.

Qarğıdalının Azərbaycan mətbəxinə dəki rolu, ondan düzgün istifadə qaydalarından danışan qida texnoloqu Ağa Salamov bildirdi ki, qarğıdalı unu daha çox Avropa və Türk mətbəxində balıq və şimiyat hazırlamaq üçün geniş istifadə olunur. Artıq bizdə də bəzi restoranlarda dəb halını alıb:

"Belə ki, balaca kilə balıqları qarğıdalı ununa batıraraq qızardaraq, müştəriyə "xırıldayan" formada təqdim edilir. Qarğıdalı partlamasına gəlincə, ha-

ləşdirilib. Builki yeniliklərdən biri də tədrisi digər dillərdə olan uşaqların müəssisə mərhələsinin tam elektron formatda olması ilə bağlıdır. Keçən il bu, ikili sistem əsasında həyata keçirildi. Belə ki, ilkin vaxtlarda müsahibə üz-büz oldu, sonradan ölkədəki vəziyyətlə əlaqədar onlayn formata keçirildi. Bu il bütün müsahibə prosesinin onlayn formatda həyata keçirilməsi təmin olundu. Bu, addım həm vətəndaşların, həm də müəllimlərin səhhətini qorumaq məqsədilə atılıb.

Birinci sinif şagird qəbulu ilə bağlı həm də "Whatsapp" hesabı fəaliyyət göstərir. Vətəndaşlar "Whatsapp https://api.whatsapp.com/send?phone=994512067848" hesabı (+994) 51 206 78 48) platforması vasitəsilə 2021-2022-ci tədris ili üzrə ümumi təhsil müəssisələrinin I sinfinə şagird qəbulu prosesinin həyata keçirilməsinə dair suallara cavab tapa bilərlər.

Məqsəd birinci sinif qəbul prosesi zamanı yaranmış sualları, həmçinin müraciətləri daha çevik və operativ cavablandırmaqdır. Bundan başqa, birinci sinif şagird qəbulu ilə bağlı Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsində Çağrı Mərkəzi yaradılıb. Qeyd edilən məsələ ilə bağlı sualı və yaxud çətinliyi olan vətəndaşlar həftəiçi 5 gün "146-0" nömrəsini vığmaqla Çağrı Mərkəzi ilə əlaqə yarada bilərlər.

Qeyd edək ki, 27 aprel saat 11:00-da növbəti tədris ili üzrə I sinifə şagird qəbulu üçün valideynlərin (digər qanuni nümayəndələrin) ərəzələrinin onlayn qeydiyyatına start verilib.

Məktəb seçimi prosesinə isə aprelin 29-dan başlanılıb. Birinci sinif qəbulu ilə bağlı elektron qeydiyyat prosesi 14 sentyabr 2021-ci il tarixində başa çatacaq.

Sevinc

Həftənin TƏŞƏKKÜRÜ

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Türkiyədə meşə yanğınlarının söndürülməsində dəstəyini göstərmiş ölkələrə təşəkkür edib. Türkiyə Prezidenti bunu öz tviter hesabında yazıb. "Meşə yanğınlarında mübarizəmizə dəstəyini, keçmiş olsun diləklərini, başsağlığını verən, köməyə hazır olduğunu bildiren, kömək göstərən bütün dost ölkə və təşkilatlara millətəm addımdan təşəkkür edirəm. İnşallah, ən qısa müddətdə bu çətin vəziyyəti geridə qoyacağıq", - deyərək Ərdoğan yazıb. Rəcəb Tayyib Ərdoğan bunun ardınca başda Prezident İlham Əliyev olmaqla digər ölkələrin rəhbərlərinə təşəkkür edib: "Xüsusilə, ilk andan etibarən dəstəklərini əsirgəməyən Can Azərbaycanın Prezidenti, dəyərli dostum İlham Əliyevə, Rusiya Prezidenti Vladimir Putinə, İspaniyanın Baş naziri Pedro Sançezə ölkəm adından təşəkkür edirəm".

Həftənin DEPUTATI

Polisi döyüdü üçün toxunulmazlığına xitam verilərək saxlanılan deputat Eldəniz Səlimovun məhkəməsi keçirilib. Binaqədi rayon məhkəməsində keçirilən iclasda Səlimov barəsində məhkəmənin qərarıyla üç ay müddətinə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Həftənin MÜƏLLİMİ

Avqustun 2-də müəllimlərin işə qəbulu üzrə növbəti test imtahanı keçirilib. İmtahanların 19-cu gündə tarix fənni üzrə müəllim olmaq istəyən namizədlər iştirak edəblər. İmtahanlara 3 min 236 namizəd dəvət olundu. Tarix fənni üzrə imtahanda ən yüksək balı Aytən Cəyiyeva toplayıb - (60 bal). Qeyd edək ki, 2021-2022-ci tədris ili üçün müəllimlərin işə qəbulu müsabiqəsinə iyulun 5-də start verilib. Mövcud pandemiya şəraitini nəzərə alaraq müsabiqənin test imtahanı mərhələsi Bakı, Abşeron, Sumqayıt, Gəncə, Masallı, Ağcabədi, Şirvan, Balakən, Quba, Şamaxı, Mingəçevir və Kürdəmirde yaradılmış müvafiq imtahan mərkəzlərində keçirilib.

Həftənin YARDIMI

ABŞ aşağı gəlirli 100 ölkəyə söz verdiyi 500 milyon doz koronavirus vaksinini avqustun sonunda göndərməyə başlayacaq. Hafta.az xəbər verir ki, bu barədə Ağ Ev açıqlama yayıb. Bildirilib ki, koronavirusla qlobal mübarizə çərçivəsində ABŞ 60-dan çox ölkəyə 110 milyon doz peyvənd göndərəcək.

Həftənin MÜĞƏNNİSİ

Türkiyəli müğənni Yusuf Güney meşə yanğınlarının baş verdiyi ərazidə mübahisə yaradıb. İnsident Antalyanın Manavqat bölgəsinə aid Çardak məhəlləsində baş verib. Belə ki, o, Balamut adlı ərazinin yaxınlığında yanğın söndürməyə çalışan işçilərlə mübahisə edib. İddialara görə, Güney yanğın söndürən şəxslərin onun istədiyi yerə müdaxilə etmədiklərini deyərək memurların üzərinə tərəf getməyə başlayıb və yanındakı tapança ilə havaya bir neçə dəfə atəş açıb. Məlumat əsasən, müğənni bölgədə olan polislər tərəfindən saxlanılıb və bölməyə aparılıb. Hazırda onun dindirilməsi davam edir.

Həftənin AKTYORU

Aktor İbrahim Çelikkol Milasda meşə yanğınları ilə mübarizə apararı heyətə dəstək olub. Aktyor Örendəki istilik elektrik stansiyasına doğru irəliləyən yanğın dayandırmaq üçün xortumla alovları söndürüb. Hadisə yerindən görüntülər paylaşan müğənni Mustafa Sandal İbrahim Çelikkol və Onur Yılmazı etdikləri fədakarlığa görə təşəkkür edib: "Göçəkdeyəm, yollar bağlıdır, hadisə yerinə çatmaq şansım yoxdur. Əziz qardaşlarım Onur Yılmaz və İbrahim Çelikkol Marmarisdəki yanğın yerində könüllü işləyirlər. Mənə göndərdikləri video və mesajları sizinlə paylaşdım. Yanğın istilik elektrik stansiyasına yaxınlaşdığı və vəziyyətin ağır olduğunu söyləyirlər. Göz görə-görə buna icazə verməməliyik. Səlahiyyətli şəxslərdən dərhal tədbir görməsini xahiş edirəm".

Azad Əliyev

Vitaminlərlə zəngin qarğıdalı məhsulları

Menyu

Ləzzətli ilə seçilən qarğıdalı bitkisi fərqli mövsümlərdə də istifadə edilə bildiyindən olduqca əlverişli qida növüdür. Mətbəxdə qarğıdalının unundan, qaynadılmış və partlamış növlərindən geniş istifadə olunur. Film izləyən zaman ən yaxşı müşayiətçi popkordursa, yay aylarının da əvəzsiz ləzzəti qaynadılmış təzə qarğıdalıdır. Kalium anbarı olan qarğıdalı kalsium, dəmir, zülal, natrium B-6 və B12 vitaminləri ilə çox zəngindir. Bu taxıl bitkisinin tarixi kökləri Meksika və Mərkəzi Amerikaya söykənir.

Tərkibi vitaminlərlə yanaşı, mineralarla da zəngindir. Vitaminlərlə çox zəngin olan qarğıdalı karbohidratlarla da zəngindir. Anemiyanın meydana gəlməsinin ən əhəmiyyətli səbəblərindən biri bədəndə B12 və folik turşularının qeyri-kafi olmasıdır.

Qarğıdalı, qırmızı qan hüceyrələrinin ehtiyac duyduğu qida maddələrini də təmin edir və anemiyanın ən əhəmiyyətli səbəblərindən biri olan dəmir çatışmazlığının aradan qaldırılmasında

əhəmiyyətli rol oynayır.

Partlamış qarğıdalı həzm sistemine yaxşı təsir bağışlayır, qəbizliyin qarşısını alır. Həmçinin tərkibində bir sıra faydalı vitamin və minerallar cəmləşir. Bu qida xorestrol səviyyəsini tənzimləmək baxımından olduqca yaxşıdır.

Hafta.az-ın "Menyu" rubrikasının bugünkü mövzusu da elə məhz bu universal bitkidir. Nəzərinizə çatdırmaq ki, hazırda qarğıdalı bitkisini daha çox səyyar satışlarda görmək mümkündür. İstər iri magistral yolların kənarında, istərsə də insanların sıx istifadə etdiyi metro və dayanacaqlarda bu ərəfələrdə

qarğıdalı satanları tez-tez görə bilərik. Qiymətə gəldikdə isə əsasən 3 qarğıdalı 1 manatadır.

Qarğıdalının Azərbaycan mətbəxinə dəki rolu, ondan düzgün istifadə qaydalarından danışan qida texnoloqu Ağa Salamov bildirdi ki, qarğıdalı unu daha çox Avropa və Türk mətbəxində balıq və şimiyat hazırlamaq üçün geniş istifadə olunur. Artıq bizdə də bəzi restoranlarda dəb halını alıb:

"Belə ki, balaca kilə balıqları qarğıdalı ununa batıraraq qızardaraq, müştəriyə "xırıldayan" formada təqdim edilir. Qarğıdalı partlamasına gəlincə, ha-

zır şəkildə satılanların istifadəsində müəyyən yağlardan istifadə edilir. Yağların mənşəyi məlum olmadığından onun ev şəraitində hazırlanmasını daha məqbul hesab edir.

Unutmaq olmaz ki, 100 qr qarğıdalı partlamasında 450 kilokalori var. Bu da kinoteatrlarda 250 qramlıq qablarda satılan "popkorn"un tərkibində 1000 qram kalori olduğunu göstərir. Gündəlik kalori dəyəri hesablanaraq 100-150 qram istehlak edilə bilər".

Səyyar satılan məhsula gəldikdə isə ekspert hesab edir ki, ilk növbədə qarğıdalının da tərəvəz olduğunu yadırmızdan çıxarmamalıyıq. Digər tərəvəzlər yuyularaq istehlak edildiyi kimi, qarğıdalı da təmizlənilib, yuyulmalıdır:

"Buna görə də səyyar şəkildə satılan bişmiş qarğıdalı alarkən diqqətli olmaqda fayda var.

Bişmiş qarğıdalını üstüaçıq saxlamaq düzgün deyil. Heç olmasa qaynar suyun içində saxlanılmalıdır. Yaxşı olardı ki, bişirildikdən qısa müddət sonra istehlak edilins. Yəni də məsləhət ev şəraitində hazırlanmağında yadırdır. Qarğıdalı yeyən zaman duz normasını aşmaq da təhlükəlidir. Qarğıdalını duzlayanda günboyu 5 qramdan artıq olmayan duz miqdarının keçilməsi vacib məqamdır".

Banu

GÜNÜN FOTOSU

Amerikalı idmançı Tara Davis Tokio Olimpiadasında uzunluğa tullanarkən...

“

Ələt İqtisadi Zonası

Vüqar Bayramov,
Milli Məclisin deputatı

Ələt Azad İqtisadi Zonasının xüsusən qeyri-neft məhsullarının istehsalı baxımından yeni sərmayələrin cəlb edilməsinə imkan verəcəyi gözlənilir. **» Səh. 4**

STATİSTİKA

Statistik göstəricilərə görə, dünyada ən çox keçi təsərrüfatı ABŞ-dadır.

Bu gün dünyadakı keçilərin ümumi sayı 450 milyondan çoxdur.

Keçilər növlərindən asılı olaraq 10-120 kiloqram çəkiyə malik olur.

Bir erkək keçi 50 baş sürünü idarə edə bilir.

Yaşayış evinin önündəki zibil qutuları narazılıq yaratdı

» Səh. 7